

Paragrafen

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt beschreven hoe wij omgaan met risico's en hoe groot deze moet zijn om deze op te kunnen vangen. Weerstandsvermogen geeft aan of het vermogen van de gemeente Papendrecht toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat het beleid moet worden aangepast.

Het weerstandsvermogen bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. Het incidentele deel is het vermogen om onverwachte incidentele tegenvallers op te vangen, het structurele deel om onverwachte tegenvallers structureel op te vangen.

Het weerstandsvermogen wordt berekend door gecalculerde risico's in mindering te brengen op de vrij besteedbare middelen en/of reserves en het begrotingsresultaat van het lopende jaar. Het weerstandsvermogen op termijn wordt berekend door gecalculerde risico's in mindering te brengen op de vrij besteedbare middelen en/of reserves en het begrotingsresultaat op termijn. Het weerstandsvermogen geeft het volgende beeld:

Weerstandsvermogen	incidenteel	structureel
Direct beschikbaar 31-12-2019	33.900.000	250.000
Op termijn (na 2023) beschikbaar	32.000.000	2.000.000

Structureel weerstandsvermogen

Het structureel weerstandsvermogen is bestemd voor tegenvallers als gevolg van autonome ontwikkelingen en calamiteiten waarvoor geen budget aanwezig is. Het is toegestaan om gedurende een aantal jaren een bestemmingsreserve in te zetten. Structurele tegenvallers dienen uiteindelijk structureel uit het begrotingsresultaat te worden gefinancierd. Het structureel weerstandsvermogen van de gemeente Papendrecht is:

Structureel weerstandsvermogen	2019	op termijn
Budget voor onvoorziene uitgaven	100.000	100.000
Onbenutte belastingcapaciteit	150.000	2.100.000
Subtotaal	250.000	2.200.000
Rente-effect aanwending van alle reserves	-	-200.000
Weerstandsvermogen	250.000	2.000.000

Toelichting:

1. Budget onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven is jaarlijks € 100.000 beschikbaar.

2. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit (het gat tussen de 1,5% en de macronorm) is structureel € 150.000. Op termijn is sprake van een onbenutte belastingcapaciteit van € 2.000.000. Overige belastingen zijn 100% kostendekkend.

3. Rente-effect aanwending van alle reserves

De gemeente Papendrecht heeft ultimo 2023 voor naar verwachting € 32 miljoen aan reserves. Het aanwenden van reserves heeft een ongunstig effect op het renteresultaat. Bij aanwending neemt de financieringsbehoefte toe en stijgen de rentelasten, dit kan leiden tot een nadeel van € 0,2 miljoen.

Incidenteel weerstandsvermogen

De stand van de reserves per 31-12-2019 na resultaatbestemming is € 40,5 miljoen. De omvang is inclusief het onverdeelde resultaat van € 531.000 wat is toegevoegd aan de algemene reserve. Van deze € 40,5 mln. is € 33,9 miljoen vrij besteedbaar. Dit betreft de algemene reserve (inclusief onverdeeld resultaat 2019, groot € 531.000) en specifieke risico reserve grondexploitatie. Het risico wordt gecalculerd op € 18,5 miljoen. Het incidenteel weerstandsvermogen komt uit op € 15,4 miljoen (voor de berekening zie tabel).

Incidenteel weerstandsvermogen	31-12-2019
Algemene reserve	31.878.000
Vrije reserve	0
Algemene bestemmingsreserve	0
Reserve frictie personeel	0
Risicoreserve grondexploitaties	2.000.000
Risicoreserve deelnemingen	0
Risicoreserve sociaal domein	0
Beschikbare reserves	33.878.000
Risico's frictie personeel	367.000
Risico's grondexploitaties	2.000.000
Risico's deelnemingen	356.000
Risico's verbonden partijen GRD	3.370.000
Risico's overige verbonden partijen	400.000
Risico's afgegeven gemeentegaranties	400.000
Risico's overig	11.600.000
Totaal risico's	18.493.000
Incidenteel weerstandsvermogen	15.385.000

Toelichting van de risico's

Risico frictie personeel

Dit betreft het risico op deze frictiekosten bij (re)organisaties als gevolg van lokale en regionale ontwikkelingen. De gemeente is aangaande ww-verplichtingen eigen risicodrager. Daarnaast brengt de begeleiding van medewerkers van werk naar werk ook kosten met zich mee.

Risico grondexploitaties

De risico's van de grondexploitaties zijn bij de jaarstukken 2019 geactualiseerd. Voor de beheersing van het risico op de grondexploitaties wordt een reserve aangehouden ter grootte van het financiële risico.

Risico deelnemingen

De gemeente loopt bij de deelneming en verstrekte lening aan de Fabriek Slobbengors CV en bij de verstrekte lening aan Rivas een financieringsrisico. Het risico is bepaald aan de hand van de jaarlijkse rentebaten.

Risico's verbonden partijen

Dit betreft het risico dat de gemeente loopt op de diverse verbonden partijen. Verbonden partijen hebben zelf beperkt weerstandsvermogen, omdat de gemeenten als achtervang dienen. Gemeenten zullen voor het overige deel in het lokale weerstandsvermogen middelen moeten reserveren. Voor bepaling van het gemeentelijke risico is uitgegaan van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing uit de Jaarstukken 2018 (voor zover aanwezig de jaarstukken 2019) en/of de begroting 2020 van deze verbonden partijen. Daarnaast is rekening gehouden met het risico, dat verbonden partijen opgenomen taakstellingen niet halen of in tegenstelling tot voorgaande jaren geen sprake is van onderuitputting van budgetten. Deze risico's zijn vermeld in onderstaand overzicht.

Risico verbonden partijen	Kans	Gewogen risico	Aandeel	Risico gemeente
SDD				
Vangnetregeling	klein	2.600.000	7,1%	180.000
Bestandsontwikkeling ink ondersteuning	klein	750.000	7,1%	50.000
Intensivering participatiewet	middel	2.000.000	7,1%	140.000
WMO huishoudelijke ondersteuning	groot	4.875.000	7,1%	350.000
WMO begeleiding	middel	1.500.000	7,1%	110.000
Apparaatskosten	middel	4.800.000	7,1%	340.000
IPB	middel	2.500.000	7,1%	180.000
Visie sociaal domein	zeer groot	1.500.000	7,1%	110.000
Beschermingsbewind	middel	-	7,1%	-
Detacheringen SW	groot	800.000	7,1%	60.000
Ontwikkelingskosten PMB	groot	600.000	7,1%	40.000
Ontwikkeling macrobudget	zeer klein	2.000.000-	7,1%	140.000-
Participatie	zeer groot	-	7,1%	-
WMO	groot	9.400.000	7,1%	670.000
Baanbrekend detacheren	middel	1.000.000	7,1%	70.000
Lager bereik SMS kinderfonds	middel	500.000	7,1%	40.000
SCD				
Invoer KZA systeem	groot	1.600.000	7,1%	110.000
Korting gemeentelijke bijdragen	middel	1.500.000	7,1%	110.000
ICT	klein	200.000	7,1%	10.000
Openstaande vordering	klein	400.000-	7,1%	30.000-
GRD				
Huisvestingslasten	groot	1.600.000	7,1%	110.000
VPB	klein	500.000	7,1%	40.000
GBD				
Loonkosten	groot	1.000.000	7,1%	70.000
		-		-
SoJ	middel	405.000	100,0%	410.000
DG&J	middel	3.750.000	5,9%	220.000
Drechtwerk	middel	1.750.000	7,0%	120.000
Sub-totaal GRD				3.370.000
VRZHZ				
Risico obv risicoparagraaf	n.v.t.	765.000	6,1%	50.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	n.v.t.	3.504.000-	6,1%	210.000-
ODZHZ				
Risico obv risicoparagraaf	n.v.t.	5.000.000	2,0%	100.000
Beschikbaar weerstandsvermogen	n.v.t.	4.655.000-	2,0%	90.000-
Dividenden	middel	550.000	100,0%	550.000
Sub-totaal overige verbonden partijen				400.000
Totaal				3.770.000

Risico's afgegeven gemeentegaranties

De gemeente staat voor in totaal € 78,5 miljoen garant (peildatum 31-12-219). Hiervan heeft € 68,7 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (indirecte borgstelling). Gezien de zekerheidsstructuur van dat fonds is hieraan een relatief laag risico verbonden. De directe borgstellingen (exclusief de borgstelling voor de gemeenschappelijke regelingen) is € 9,8 miljoen. Ook hier zijn voldoende zekerheden gesteld, waardoor het risico beperkt is.

Risico's overig

Dit betreft onder andere negatieve bijstelling van het gemeentefonds, schadeclaims, hogere inflatie en wijziging in (fiscale)wetgeving.

Beoordeling weerstandscapaciteit

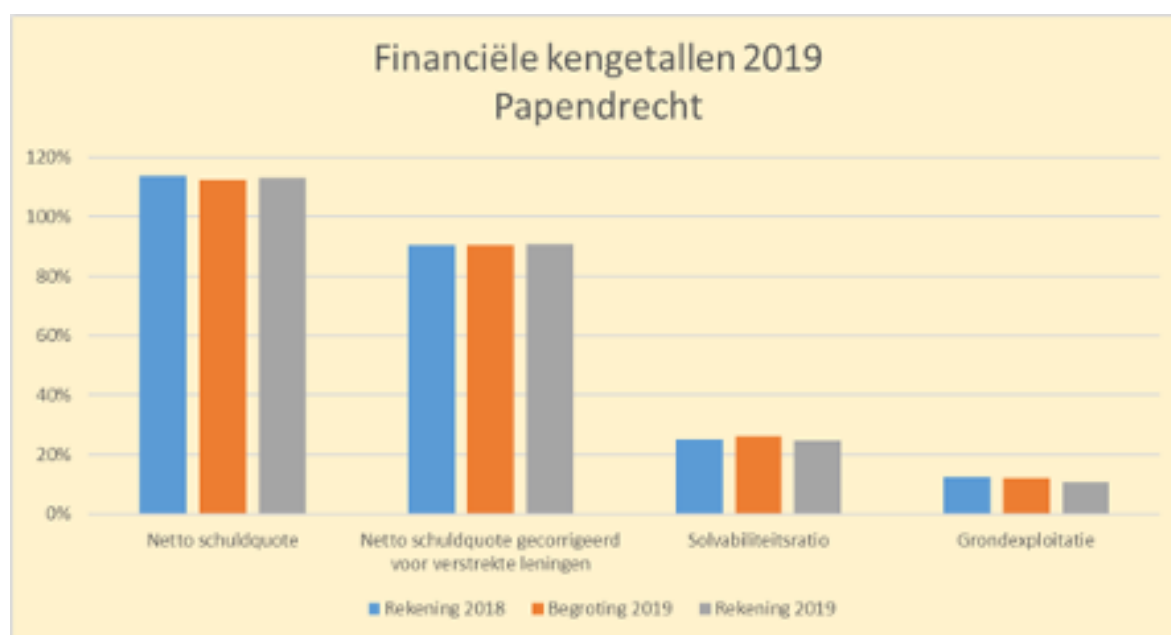
Voor de beoordeling van de weerstandscapaciteit gaat het om een beoordeling van de relatie tussen het beschikbare weerstandsvermogen en het, aan de risico's gerelateerde, benodigde weerstandsvermogen. Voor de hoogte en samenstelling van het weerstandsvermogen zijn geen landelijke normen en richtlijnen vastgesteld. Een gangbare norm is het hanteren van een beoogde weerstandsratio (= weerstandsvermogen gedeeld door risico's) van tussen de 1 en 1,5. Met een weerstandsratio van 2 of hoger is het weerstandsvermogen goed tot uitstekend te noemen. De norm voor het weerstandsvermogen is door de raad vastgesteld op 1. De gemeentelijke weerstandsratio is

momenteel 1,8. De stand van de vrij besteedbare reserves is hiermee ruim voldoende om de risico's op te vangen. In onderstaande tabel is de berekening opgenomen.

Berekening weerstandsratio		31-12-2019
Totaal risico		18.493.000
Totaal weerstandsvermogen		33.878.000
Weerstandsratio		1,8

Financiële kengetallen

De kengetallen geven zicht op de financiële positie van de gemeente en bieden de mogelijkheid om gemeenten onderling te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad.

Overige financiële kengetallen				
Papendrecht		Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
Netto schuldquote		114%	112%	113%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen		90%	90%	91%
Solvabiliteitsratio		25%	26%	25%
Grondexploitatie		12%	12%	11%
Structurele exploitatieruimte		0,33%	0,08%	0,50%
Belastingcapaciteit		89%	89%	92%
		Voldoende		
		Matig		
		Onvoldoende		

Netto schuldquote

Met de netto schuldquote worden de totale schulden afgezet tegen het totaal aan baten van de gemeente. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan de gemeentelijke jaaromzet (<100%) dit als voldoende kan worden beschouwd. Tussen de 100% en 130% is matig, meer dan 130% is onvoldoende.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De verstrekte leningen betreffen o.a. de leningen aan Rivas en Fokker. Hiervoor wordt een rentevergoeding ontvangen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio laat zien welk deel van het bezit van de gemeente wordt bekostigd met eigen vermogen. In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat gemiddeld de

solvabiliteitsratio zich begeeft tussen de 30% en 70%. Bij een solvabiliteitsratio tussen 20% en 30% is het matig en bij een percentage van <20% heeft een gemeente zijn bezit te zwaar belast met schuld.

Kengetal grondexploitatie

Met het aandeel grondexploitaties wordt aangeven hoe de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale baten van de gemeente. De norm is maximaal 25%, meer dan 35% is onvoldoende.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal structurele begrotingsruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte is binnen de vastgestelde begroting of rekening en geeft daarmee aan of de gemeente in staat is structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. De artikel 12 norm is 0,5%, de structurele ruimte is matig als deze tussen de 0,0% en 0,5% ligt.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit laat zien hoe de woonlasten zich verhouden ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Meer dan 110% is matig, meer dan 130% onvoldoende.

2. Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Papendrecht heeft de beschikking over kapitaalgoederen als wegen, riolering, water, groen, civiele constructies en gebouwen. Deze kapitaalgoederen dienen zo effectief mogelijk een bijdrage te leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangelegd. De gemeente Papendrecht wil haar kapitaalgoederen goed onderhouden en in goede staat houden.

Deze paragraaf geeft de vermeldingswaardige, bijzondere en meerjarige vervangings- en onderhoudswerken uit 2019 aan. Voor alle genoemde onderdelen geldt dat, naast genoemde inspanning, een aanzienlijke inzet wordt gedaan op het reguliere onderhoud in de openbare ruimte en gebouwen. Hierbij valt te denken aan het herstel van schades aan verhardingen, riolen, groen, afhandeling van meldingen, het maaien van gras en het snoeien van bomen.

Beleidskaders

Riolering

Wat hebben we gedaan?

Gemeentelijk rioleringsplan:

In 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met het "Gemeentelijk RioleringsPlan 2019-2023" (verder GRP). De hoofdlijn van het GRP is het beheer en onderhoud van de riolering, waarmee voldaan wordt aan de wettelijke zorgplicht voor afvoer van afval-, hemel- en grondwater. Belangrijk onderdeel in het GRP is de aanpassing van het beleid om Papendrecht klimaatbestendig te maken. Op openbaar terrein wordt overbodige verharding omgezet naar groen. Ook burgers worden met Operatie Steenbreek verleid hun tuinen te vergroenen. Bij herinrichting, renovaties en nieuwbouw wordt lokale verwerking van hemelwater gestimuleerd. Dit voorkomt wateroverlast.

Klimaatadaptatie

In 2019 is klimaatadaptatie verder geïmplementeerd in zowel de gemeentelijke organisatie als in de civiel technische projecten. De strategie klimaatadaptatie Papendrecht is opgenomen in de besluitvorming van het GRP.

Na de besluitvorming van het GRP is een motie aangenomen voor de aanschaf van regentonnen voor de bewoners, met behulp van de middenstand. In 2019 is gezocht naar combinatiemogelijkheden, bijvoorbeeld met Woonkracht 10), voor een breder effect. Uitvoering vindt in de loop van 2020 plaats.

Op regionaal niveau is Papendrecht bij klimaatadaptatie betrokken bij zowel de Drechtsteden als in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. In het samenwerkingsverband Drechtsteden zijn drie klimaatateliers gehouden over verschillende soorten kansen en voorbeelden van klimaatadaptatie. Aansluitend is een verdiepende ambtelijke risicodialoog georganiseerd. De trekkersrol binnen de Drechtsteden ligt bij de provincie Zuid-Holland.

Met de gemeenten in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (A5H) en het Waterschap Rivierenland is Papendrecht vertegenwoordigd als lid van het kernteam klimaatadaptatie A5H (Dijkkring 16). De regionale klimaatatlas A5H is tot stand gekomen, waarin de knelpunten zijn opgenomen met betrekking tot het klimaat. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de lokale risicodialoog, die voor de zomer van 2020 gaat plaatsvinden.

In 2019 heeft de samenwerking met Woonkracht 10 de aanleg van 49 geveltuintjes opgeleverd.

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2019 zijn de volgende rioolwerkzaamheden uitgevoerd, waarbij ook de weg- en groeninrichting is verbeterd:

- Westpolder fase 2.

De werkzaamheden bestaan uit rioolvervanging, waarbij ook de verharding en het groen is vervangen. In dit project vindt een grootschalige uitrol plaats van klimaatmaatregelen (o.a. opvang water in beplantingsvakken en gazon).

- Willem Kloosstraat e.o.

De werkzaamheden bestaan uit het vervangen van de riolering en het groen, waarbij de verharding op de oorspronkelijke maaiveldhoogte is gelegd. Het hemelwater wordt hierin deels opgevangen in een waterbergende fundering.

In onderstaande straten zijn rioolvervangingswerkzaamheden in voorbereiding genomen:

- Wiardi Beckmanstraat.
- Eksterstraat.
- Oudaenstraat e.o.
- Boomgaardstraat e.o.
- Da Costastraat e.o.

Als gevolg van de aantrekkende economie is de concurrentie van aannemers afgenomen en stijgen de prijzen. Voor het onderhoud in de openbare ruimte is in 2019 een aanzienlijke prijsstijging vastgesteld. De uitvoering van projecten zijn vanwege deze prijsstijging gedeeltelijk doorgeschoven om deze prijsontwikkeling op te vangen. Deze ontwikkeling is opgenomen in de 1e concernnota 2019.

In de Da Costastraat vindt een pilot participatie plaats. Naast het benutten van mogelijkheden om de buitenruimte qua hemelwaterverwerking, natuurbeleving en verkeer, liggen in het project kansen om de positieve werkwijze vanuit waarderend vernieuwen in projecten vorm te geven. Een verkenning met bewoners vindt plaats, met als doel de bewoners in het ontwerp te betrekken en mee te laten denken (co-productie). Tijdens de bijeenkomst in november hebben bewoners hun inbreng gegeven aan de hand van ervaringen in de straat.

Reinigen en inspecteren riolering

In 2019 is het riool in de Randwijk, Oosteind, de Hoofdstraat e.o. en de Admiraal de Ruyterweg e.o. gereinigd en geïnspecteerd. In totaal i circa 13 km riolering (8% van het totale stelsel).

Aan de hand van deze inspecties wordt in de loop van 2020 klein onderhoud uitgevoerd en wordt het vervangingsplan bijgesteld. In 2019 zijn ook alle kolken gereinigd.

Renovatie rioolgemalen

Eind 2019 is de voorbereiding voor vervanging van de elektro mechanische installatie van de randvoorzieningen (bergbassinbassins) in Van der Palmstraat en Kennedylaan gestart. Begin 2020 wordt dit werk uitgevoerd.

Operatie Steenbreek

In 2019 is de strategie Operatie Steenbreek verder aangescherpt. Doel is het realiseren van een samenleving waarin klimaatadaptieve, ruimtelijke omgeving de norm is. Door samen met partners de bewoners te enthousiasmeren voor vergroening, ontstaat een beweging met een blijvend effect op langere termijn. Belangrijk is de rol van de gemeente als verbinder, makelaar en schakelaar tussen private en maatschappelijke partijen (overheidsparticipatie, meedoen als overheid).

Zo waren er in 2019 activiteiten gericht op het verbinden, ondersteunen en versterken van initiatieven zoals bijvoorbeeld Educatief bos De Lage Waard en het Rotary project Groen voor Steen. Ook zijn, samen met lokale partners, activiteiten georganiseerd tijdens de Boomfeestdag, de Zaaidag en de Dag van de Duurzaamheid. Ook heeft ook een gebiedsgerichte activiteit plaatsgevonden in het kader van de reconstructie Willem Kloosstraat en omgeving.

In 2019 is samen met een enthousiaste bewoner de facebook- en instagrampagina 'Coole tuinen Papendrecht' gestart. Ook hebben andere bewoners zich ingezet als ambassadeurs, zoals de winnaars van de verloting 'luxe woning met groendak' en de winnaars van de groendak-actie. Bij deze actie hebben 120 bewoners gebruik gemaakt van de gratis groendakscan.

Uiteraard blijven we onderzoeken of onze doelen en die van onze partners in elkaars verlengde liggen en gekoppeld kunnen worden, zoals in 2019 in de (communicatie)activiteiten samen met Waterschap Rivierenland, Stichting Operatie Steenbreek en Woonkracht 10.

Wegen

Wat hebben we gedaan?

Naast de prijsontwikkelingen heeft in 2019 een sterke stijging van het aantal meldingen plaatsgevonden, met name voor verhardingen. Het gaat hierbij om een stijging van ruim 60% ten opzichte van 2018, met name als gevolg van wortelopdruk en veroudering areaal.

De gemeente heeft totaal 5.370 meldingen ontvangen. Dit is een (beperkte) stijging van 5% ten opzichte van 2018.

Naast het regulier en groot onderhoud zijn ook vervangingsprojecten uitgevoerd. Een aantal projecten komen voort uit het GRP en worden gecombineerd met rioleringswerkzaamheden. Deze projecten staan opgenomen bij het onderdeel riolering.

Naast de integrale vervangingsprojecten de volgende asfaltprojecten opgepakt/uitgevoerd:

Burgemeester Keijzerweg Grootschalige vervanging van de deklaag van de rijbaan op meerdere locaties tussen de Veerweg en de kluifrotonde vanwege onverwachts sterk steenverlies en losliggend asfalt.

P.C. Hoofllaan Vervanging van de deklaag van de rijbaan vanwege materiaalafname en verzakkingen in de rijbaan.

Rotonde Veerweg/Wieklaan Vervanging van het asfalt op de rotonde vanwege forse spoorvorming in de rijstrook.

Rembrandtlaan Vervanging van de deklaag van de rijbaan vanwege deze locatie is een stille asfaltdeklaag conform het actieplan verkeerslawaaai aangebracht.

Westkil Vervanging van de deklaag van de rijbaan vanwege verlies steenslag.

Park Wilgendonk Reconstructie van de voetpaden in park Wilgendonk vanwege einde levensduur en craquelé van het asfalt.

Fietspad N3 Vervanging van de deklaag van het fietspad ter hoogte van de Zernikelaan.

Sportpark Slobbengors Vervanging van de asfaltvoetpaden bij Slobbengors vanwege craquelé, wortelopdruk en materiaalafname van het asfalt. Deze werkzaamheden zijn tegelijk met de reconstructie van de buitenruimte rondom de nieuwbouw van Fokker uitgevoerd.

Voor aanvullende communicatie bij werkzaamheden is extra ingezet op de uitvoering van het asfaltprogramma 2019. Daarnaast is een film gemaakt voor klimaat-adaptieve maatregelen in project Westpolder-oost en is gestart met extra communicatie voor het vergroenen van de Stellingmolen in samenwerking met Woonkracht 10.

Groot Onderhoud elementenverharding

Wat hebben we gedaan?

Grootschalig onderhoud van wegen (elementenverharding) en groen wordt gefinancierd uit de reguliere begrotingspost groot onderhoud wegen. Het groot onderhoud wordt in samenhang met groen uitgevoerd. Deze onderhoudsmaatregelen hebben het doel om de kwaliteit van de openbare ruimte (te herstellen om zo de functie in stand te houden).

De volgende groot onderhoudswerkzaamheden zijn in 2019 uitgevoerd:

Rijbanen:

- Steilsteven: herstel rijbaan en parkeerplaatsen vanwege ernstige wortelopdruk in bestrating.
- Schoorweg het ophogen van de bestrating van de rijbaan in verband met nazetting en het parkeerplein in verband met forse verzakking van het straatwerk.
- Amberdreef: herstraten van de parkeervakken vanwege ernstige wortelopdruk.
- A.van Schendelstraat: herstraten voetpad vanwege oneffenheden. Ook is het binnenplein achterzijde garages opgehoogd.
- Andoornlaan: ter hoogte van de ingang bij PKC zijn twee verkeersdrempels aangebracht vanwege verlaging snelheid bij oversteek.
- Henri Dunantsingel (oostkant): herstraten rijbaan vanwege grootschalige wortelopdruk.
- Badhuisstraat: herstraten rijbaan vanwege forse spoorvorming en losliggende bestrating in de rijbaan.
- Van der Palmstraat: herstraten rijbaan in verband met zware verzakkingen in het straatwerk.
- Beltmolen: ophogen rijbaan en voetpaden voor woningen
- Zernikelaan: herstraten verharding vanwege wortelopdruk in rijbaan, voetpad en parkeerplaatsen.
- P.J. Troelstrastraat: herstel van parkeerplaatsen vanwege ernstige wortelopdruk in bestrating voor de school.
- P.J.M. Aalbersestraat: herstraten van de rijbaan en parkeerplaatsen vanwege ernstige wortelopdruk in het straatwerk.
- Notenhof: grootschalig herstraten van de parkeerplaatsen vanwege wateroverlast en ernstige wortelopdruk in de verharding.

Fiets- en voetpaden:

- Noordhoek: herstraten fietspad ter hoogte van de B.K. weg vanwege losliggende tegels.
- Jan Steenlaan: vervanging van de verharding op het fiets- en voetpad vanwege spoorvorming in het straatwerk. Deze werkzaamheden zijn gecombineerd met de vervanging van de groenvakken.
- Pontonniersweg: herstel van de verharding van het fietspad vanwege wortelopdruk
- Randweg: herstraten van het fietspad vanwege losliggende tegels in het straatwerk.
- Van der Palmstraat: ophogen en herstraten voetpad tussen Rembrandtlaan en Bethlemkerk.
- Molenpad: herstraten van het voetpad vanwege voegen in het straatwerk, aansluitend aan de werkzaamheden van het Waterschap aan de stuw.

- Alfred Nobelstraat: herstraten voetpad van voegen in het straatwerk en afschuiving verharding.
- Voetpad de wieken: aanleg van verharding als verbinding tussen waterbushalte en bestaande voetpad richting Jacques Perkstraat/Pelsertflat. Dit vanwege het verwijderen van de verharding/bebouwing van de Wieken.
- Jasmijnstraat: ophogen van het straatwerk aan de achterzijde van de woningen.
- Cypressenlaan. ophogen van het voetpad en parkeerplaats vanwege het grote hoogteverschil naar de woningen.
- Wipmolen: herinrichting voetpad als gevolg van wortelopdruk in het straatwerk. In dit project is verharding verwijderd ten gunste van nieuwe beplanting, ook zijn er meerdere bomen aangeplant.

Aan de hand van een kleine onderhoudsinspectie is in 2019 gericht plaatselijk onderhoud uitgevoerd op circa 110 locaties verspreid door de hele gemeente. Voor deze methodiek is geen ruimte binnen regulier klein onderhoud. Op deze wijze vindt preventief het noodzakelijk onderhoud plaats op locaties die niet worden gemeld door bewoners.

In het kader van burgerparticipatie is het eilandje Tinbergenplantsoen heringericht in samenwerking met bewoners. Het eilandje Tinbergenplantsoen is een eilandje in wijk De Kooy, tussen de flats van de Zernikelaan, de burgemeester Keijzerweg en de woningen aan het Tinbergenplantsoen. In 2019 is beplanting aangebracht en de voetbrug vervangen. Aansluitend is het eilandje met de bewoners geopend.

Eind 2019 is Woonkracht 10 gestart met de aanleg van ruim 50 geveltuinen in de Stellingmolen. De bewoners kregen bij de aanleg een keuze uit vier beplantingsthema's, waarbij de beplanting vanuit de woningbouwcoöperatie is aangebracht. Dit in het kader van vergroening van de Stellingmolen. Ook hebben bewoners interesse getoond om groenonderhoud in de gemeentelijke groenvakken uit te voeren. Vanuit gemeentelijke kant wordt dit project ondersteund en gefaciliteerd, ook wordt begin 2020 gestart met het verruimen van de huidige groenvakken.

Groen

Wat hebben we gedaan?

In 2019 is het natuurvriendelijk beheer van gras en bosplantsoen uitgebreid. Het stoppen met klepelmaaien is uitgewerkt en vertaald naar een onderhoudsbestek. Hierin is ook gefaseerd maaien opgenomen. Bij het gefaseerd maaien blijft bij natuurlijke grasvegetaties 20% van het gras staan tot de volgende maaironde. Hierdoor kunnen insecten beschutting en voedsel in het gras vinden.

Bij natuurvriendelijk beheer van bosplantsoen wordt rekening gehouden met het leven van aanwezige planten en dieren, door gebieden in delen te snoeien. Zo wordt verstoring beperkt en behouden dieren hun schuilgelegenheid. Daarnaast zijn takkenwallen aangelegd voor beschutting aan kleine zoogdieren zoals egels. Vogelsoorten, waaronder winterkoninkjes vinden er nest- en schuilgelegenheid.

Op 30 november is bij een informatieve raadsbijeenkomst, in samenwerking met de Natuur- en Vogelwacht Alblasserwaard en Stichting Educatie Stal BIJ de Heerlijkheid van Papendrecht, uitleg gegeven over het natuurvriendelijk maaibeheer.

In 2019 is natuurvriendelijk beheer van bosplantsoen uitgevoerd in de wijk Molenvliet langs het westelijke deel van het Molenpad, achter de Spinbolmolen en in de wijk Oostpolder tussen de Steilsteven en de Griendwerker.

Groene maatschappelijke initiatieven zoals het 'Voedselbos' in Park Noordhoekse Wiel zijn in 2019 gecontinueerd en er zijn ook nieuwe initiatieven bijgekomen. Voorbeelden hiervan zijn de bijenflats tegenover de gemeentewerf, op het marktplein en op sportpark Slobbengors. Op het eilandje van het Tinbergenplantsoen is op initiatief van Stichting Educatie Stal BIJ de Heerlijkheid van Papendrecht een bijenhotel geplaatst. In de omgeving van het Tinbergenplantsoen heeft een bewoner een stuk groen in beheer gekregen. Het parkeerterrein bij Den Briel is omgevormd tot een afwisselend groengebied en ook bij de Wipmolen is extra groen aangelegd.

Het boomveiligheidsonderzoek staat aan de basis van het risicogestuurde beheer van bomen. In dit jaar is, conform jaarlijkse methodiek, een derde van het totale bomenareaal geïnspecteerd. Op basis van de inspectie zijn in 2019 snoeimaatregelen uitgevoerd en bijna 200 van de ruim 14.000 bomen vervangen. De bomen aan de Veerдам zijn twee keer geïnspecteerd op aantasting en conditie.

In 2019 heeft nadere uitwerking plaatsgevonden van kleine deelprojecten voor het versterken van biodiversiteit langs de N3 en het verbeteren van de entrees Vriezenpolder. Deze gesubsidieerde werkzaamheden komen vanuit het programma Groen Verbindt van de Provincie Zuid Holland. Als

gevolg van de geplande verbreding van de A15, heeft ook nadere uitwerking plaatsgevonden van de aanleg van extra waterberging en een natuurvriendelijke oever.

Openbare verlichting

Wat hebben we gedaan?

In het civiel technisch beheerplan is een notitie openbare verlichting opgenomen. Deze notitie gaat in op de toe te passen verlichtingstechniek en LED en daarmee samenhangende energiebesparing. Een onderdeel in de notitie is de kwaliteitskaart openbare verlichting. In 2019 zijn in het kader van kwaliteitsverbetering verbeterplannen opgesteld voor de Veerweg ter hoogte van het Vondelpark en de rotonde Veerweg/B.K. weg. Ook is een verbeterplan opgesteld, en uitgevoerd, voor het noordelijk deel van de wijk Wilgendonk.

Ieder jaar vindt groepsgewijze lampvervanging binnen de openbare verlichting plaats. Hierbij worden lampen voor het einde van hun levensduur vervangen, juist voor het moment dat het uitvalpercentage oploopt. Dit is effectief en levert een kwalitatief betere openbare verlichting op dan wanneer lampen alleen worden vervangen als deze stuk zijn. Deze werkzaamheden zijn eind 2019 gestart en het betreft circa 3.100 lampen. Ook zijn in 2019 circa 250 lampen met een hoog vermogen omgebouwd naar duurzamere LED-verlichting.

In 2019 heeft een stabiliteitsmeting plaatsgevonden van circa 50 lichtmasten binnen de gemeente. Dit betrof aluminium lichtmasten, die halverwege de theoretische levensduur zijn. Op basis van dit onderzoek worden 9 aluminium lichtmasten vervangen.

In 2019 heeft vervanging van openbare verlichting plaatsgevonden bij de projecten Westpolder-West en Willem Kloosstraat. Daarnaast heeft de laatste fase van vervanging van de dijkarmaturen op de Noordhoek plaatsgevonden en is de verlichting aan de Boegspriet vervangen. Deze armaturen zijn vervangen door LED- verlichting. In Papendrecht zijn nu circa 1.240 armaturen met LED verlichting aanwezig.

Civiele constructies (bruggen en duikers)

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Dit jaar zijn hoofdzakelijk fiets-/voetbruggen geïnspecteerd.

Ook is in december gestart met een globale visuele inspectie van 135 duikers binnen gemeente.

Naast technische visuele inspectie heeft onderzoek plaatsgevonden:

- Aan de duikerbrug Veerweg-Wieklaan: deformatiemeting en veiligheidsinspectie
- Aan de duikerbrug Veerweg- Lange Tiendweg: constructief onderzoek, herberekening en opstellen hersteladvies.
- Naar scheefstand landhoofden van 25 verkeersbruggen. Dit vindt plaats vanwege het mogelijk kantelen van de landhoofden vanwege fundatie houten palen in een relatief slappe bodem.

In 2019 is het meerjarig onderhouds- en vervangingsplan herzien. Dit op basis van de uitgevoerde inspectiegegevens van de afgelopen jaren en de prijsontwikkelingen binnen civiele kunstwerken.

Onderhoudswerkzaamheden aan civiele constructies hebben o.a. plaatsgevonden aan:

- Veiligstellen van de damwand Vijverpark (zuidzijde) door beperking toegang onderhoudsvoertuigen.
- Herstel van dekplanken en leuning voetbrug Vondelpark
- Vervangen dekplanken bij de voetbrug bij de Beltmolen
- Inkorten van de duiker bij Tiendweg-Oost, ter hoogte van de ingang volkstuinten.
- Het reinigen van glazen panelen van de geluidsscherm langs de A15. Dit is gedaan door een uitvoeringsorganisatie, gericht op werknemers die moeite hebben met het betreden van de arbeidsmarkt.
- Verven van brugleuningen van twee voetbruggen in de Trasmolen/Beukmolen.
- Herstel keermuur Onderslag na ontstaan schade aan metselwerk.
- Aanbrengen nummering aan alle bruggen en vlonders binnen de gemeente.
- Vervanging brugleuning fiets-/voetbrug Zuidkil
- Herstel leuningstaanders verkeersbrug Groen van Prinstererlaan.
- Herstel houtwerk en vastzetten dekdelen fiets-voetbrug Toortsdreef.
- Herstel leuning en metselwerk duikerbrug Vrijheer van Esiaan.
- Vastzetten roosters loopsteiger Vijverpark.

In 2019 hebben vanuit het investeringskrediet civiele kunstwerken aanbestedingen plaatsgevonden voor vervanging van:

- Fiets-/voetbrug Heidezoo-Elzenzoom

- Voetbrug Sportpark Oostpolder.
- Voetbrug Torenmolen-Grondmolen
- Voetbrug Ridderspoor-Park Wilgendonk

Speelruimte

Wat hebben we gedaan (uitvoering) ?

Doelstelling voor het spelen is een openbare ruimte waarin kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen. Het beheer is gericht op veilige speelplekken met speelwaarde, die is afgestemd op de behoefte van de kinderen in de directe omgeving.

Op basis van inspecties zijn, waar nodig, speelvoorzieningen gerepareerd of vervangen. In 2019 zijn in de Boeieraak, Haagbeukhof, Johannes Bosboomstraat, Baars, Margriethof, Merwedensingel en de Zernikelaan speelplekken verbeterd door het vervangen van speeltoestellen en/ of valondergronden.

Water en baggeren

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

In 2019 zijn, vanuit het onderhoudsplan baggeren vijvers en watergangen, de watergangen bij de P.J. Troelstrastraat, Beukmolen, Trasmolen, Margriethof, Kennedylaan, Edelweisslaan gebaggerd. Het bestek voor de komende planperiode is voorbereid, waarbij de aanbesteding is (voorlopig) aangehouden vanwege hoge afvoerkosten van PFOA van de bagger.

In 2019 is onderhoud en vervanging van beschoeiingen langs de watergangen van de Pieter Zeemanlaan, Beltmolen, Moerbeihof, Esdoornlaan, Nicolaas Beetstraat en Rubenstraat uitgevoerd.

Waterbuspontons

Wat hebben we gedaan (uitvoering)?

Het onderhoud waterbuspontons vindt plaats in samenwerking met de Drechtsteden. In 2019 zijn aanvullend op het onderhoud meerdere storingen aan de verlichting hersteld en zijn de haltes extra gereinigd. Daarnaast heeft binnen de regionale samenwerking een visuele inspectie plaatsgevonden van de waterbuspontons.

Met de Provincie Zuid-Holland is de aanbesteding van een nieuwe concessie gestart.

Havens

Wat hebben we gedaan? (uitvoering)?

In 2019 is, na constructieve beoordeling, de stabiliteit van de damwand in de Kooihaven verbeterd. Deze verbetering heeft plaatsgevonden door aanvulling van de waterbodem voor de damwand, verlaging van de grondwaterstand achter de damwand en beperking van de bovenbelasting op de kade. Door deze maatregelen wordt weer voldaan aan de constructieve eisen.

Gebouwen

Wat hebben we gedaan?

In de Papendrecht heeft gebouwen voor maatschappelijke doeleinden en sportactiviteiten. Per gebouw wordt uitvoering gegeven aan het opgestelde beleid met betrekking tot maatschappelijke accommodaties. Hierin zijn twee uitgangspunten bepalend: kostendekkende verhuur van de panden en verduurzaming van de gebouwen.

In 2019 hebben de onderstaande ontwikkelingen plaatsgevonden:

- De gemeente heeft het eigendom verworven van het voormalige Dijkmagazijn aan de Burgemeester Keijzerweg ten behoeve van de ontwikkeling van een nieuw politiebureau.
- Aan de Willem Dreeslaan waren bouwactiviteiten van de bouw van de nieuwe gemeentewerf.
-
- Rond het nieuwe hoofdkantoor van Fokker is een park aangelegd, zijn verbeteringen aangebracht op het nabijgelegen voetbalcomplex en is de Slobbengorsweg opnieuw ingericht.
- Voor Westeind 130 is een prijsvraag uitgeschreven voor de omvorming van het pand naar woningbouw.
- De niet-strategische voorraad panden Oude Veer 9, Westeind 58-60, Westeind 92b, Westeind 92c en Westeind 202 zijn afgestoten.
- Op het terrein aan de Douwes Dekkerlaan heeft de gemeente de voormalige sauna in strategisch eigendom verworven.
- De sloop van de panden Burgemeester Keijzerweg 13 en 17 is voorbereid. Uitvoering hiervan is uitgesteld tot medio 2020.

Parkeergarages

Wat hebben we gedaan (uitvoering) ?

In de parkeergarage De Meent en De Overtoom zijn de intercomservers vervangen.

In 2019 zijn de betaalautomaten vervangen om contactloos pinnen mogelijk te maken. Door deze vervanging was het ook noodzakelijk om de software hiervan te upgraden. Aansluitend zijn de oude deurlezers vervangen.

Parkeergarage De Meent

In 2019 zijn schilderwerkzaamheden uitgevoerd in parkeergarage De Meent. Om overlast voor bezoekers en bewoners tot een minimum te beperken, zijn deze schilderwerkzaamheden zoveel mogelijk buiten de openingstijden uitgevoerd.

Parkeergarage De Overtoom

Vanwege lekkages in de parkeergarage zijn alle kitvoegen op het bovenste parkeerdek en op de 1e verdieping vervangen.

Eind 2019 is gestart met de vervanging van de laatste traditionele armaturen naar duurzamere LED-armaturen.

Parkeergarage Waalburcht

In 2019 heeft aan de parkeergarage Waalburcht heeft alleen regulier onderhoud plaatsgevonden.

Elektrische laadpalen

Wat hebben we gedaan (uitvoering) ?

In 2019 zijn elf elektrische laadpalen in de openbare ruimte geplaatst. In totaliteit zijn op dit moment 46 elektrische laadpalen in de openbare ruimte beschikbaar.

3. Financiering

3. Financiering

Algemeen

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury. Hierbij wordt ingegaan op de manier waarop de gemeente met het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen, zowel op korte als op langere termijn, is omgegaan. Ook worden risico's in beeld gebracht en eventueel genomen maatregelen om deze risico's te beheersen vermeld.

De advisering over en de uitvoering van de gemeentelijke financieringstaken wordt verzorgd vanuit het Servicecentrum Drechtsteden (SCD). Besluitvorming over de financiering blijft bij de gemeente, behalve als deze specifiek gemandateerd is. Bevoegdheden (wie autoriseert wat, wie voert wat uit?) zijn vastgelegd in het gemeentelijk Financieringsstatuut. Conform de in het Financieringsstatuut opgenomen bepalingen heeft in 2019 regelmatig ambtelijk voortgangsoverleg plaatsgevonden tussen gemeente en het SCD over uitvoering van de financieringsfunctie. Eén van de belangrijkste gespreksonderwerpen hierbij is de liquiditeitenplanning met een planperiode van vijf jaar. Het doel van deze planning is inzicht te krijgen in de meerjarige financieringsbehoefte en dan speciaal in de kasstromen, die voortvloeien uit gemeentelijke grondexploitaties en het investeringsplan. Hierdoor kan de financiering (verder) worden geoptimaliseerd.

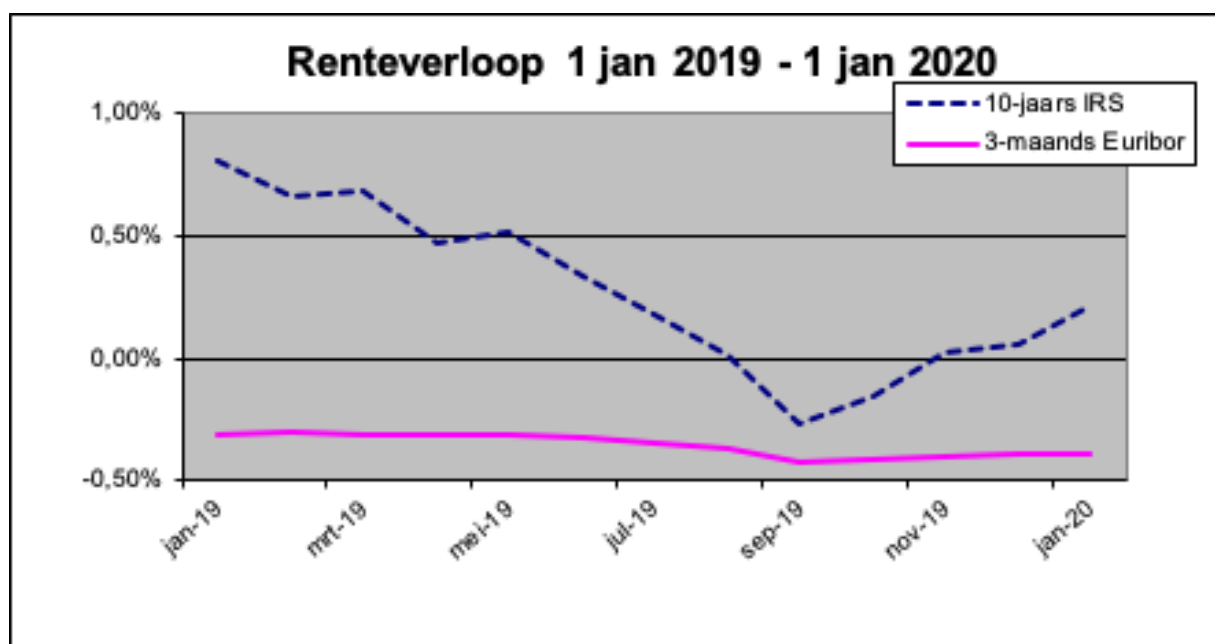
Economische ontwikkelingen

De rente op de kapitaalmarkt vertoonde de eerste negen maanden van 2019 een constante neerwaartse lijn. Bedroeg de rente voor 10-jarige staatsleningen begin januari nog 0,8%, in september werd het dieptepunt van ongeveer -0,25% bereikt. Daarna werd een stijgende lijn ingezet tot een niveau van ongeveer 0,20% eind december. Deze stijging werd vooral veroorzaakt door een stabiliserende economie, de afnemende kans op een harde Brexit en vertrouwen in een goede afloop van de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China.

De 3-maands Euribor gaf de eerste helft van 2019 een vrijwel vlakke lijn te zien -0,31%. In september kondigde de ECB een herstart van het opkoopprogramma van obligaties aan en een verdere verlaging van de depositorente. De 3-maands Euribor daalde daarna tot ongeveer -0,40%.

Onder de huidige marktomstandigheden blijft het uitgangspunt bij het aantrekken van vermogen omde kasgeldlimiet optimaal te benutten en kort te financieren. De financieringsfunctie van de gemeente dient uitsluitend de publieke taak. Zij voert een prudent beleid binnen de kaders die zijn gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

De ontwikkeling van de rente gedurende 2019 kan als volgt worden weergegeven:

Bedacht moet wel worden dat als een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, er een opslag geldt op het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg deze toeslag eind 2019 circa 0,20%.

Interne rente

Voor de interne doorberekening van de rentekosten naar investeringen wordt een omslagrente van 1,0% gehanteerd. De BBV notitie rente schrijft voor dat als de werkelijke rentelasten die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten die op basis van voorcalculatie van de renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, de gemeente kan besluiten tot aanpassing. Dit is verplicht gesteld als de afwijking groter is dan 25%.

In onderstaand renteschema worden de werkelijke rentelasten uiteengezet die gezamenlijk het renteresultaat bepalen. Daarnaast wordt bepaald of eerdergenoemde afwijking niet groter is dan 25%. Hieruit blijkt dat de afwijking kleiner is dan 25%.

		2019
a1.	De externe rentelasten over de lange financiering	€ 2.038
a2.	De externe rentelasten over de korte financiering	€ -36
b.	De externe rentebaten	-/- € 685
Saldo rentelasten en rentebaten		€ 1.317
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- € 469
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- € 328
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ € 668
		-/- € 129
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 1.188
d1.	Rente over eigen vermogen	€ -
d2.	Rente over voorzieningen	€ -
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 1.188
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 961
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-/- € 227
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 1.188
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€ 961
Vershil (absoluut)		€ -227
Vershil (procentueel)		-19,1%

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de gemeente Papendrecht. Naast de BNG houdt de gemeente rekeningen aan bij de ING en Rabobank.

Uitzettingen

Uitzettingen zijn binnen de Wet fido gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. De gemeente heeft geen beleggingen. In 2019 is een aanvullende lening verstrekt aan Fokker Hoofdkantoor Slobbengors CV voor een bedrag van € 435.000. Voor een specificatie van de totale portefeuille lopende uitzettingen, zie onder Kredietrisico's.

Financiering

In 2019 is een nieuwe langlopende lening van € 10 miljoen aangetrokken met een looptijd van 1 jaar

en 1 maand tegen een rente van -0,385%. Bij het aantrekken van deze lening is rekening gehouden met een geplande verkoop van Eneco aandelen in 2020.

De totale langlopende schuld van de gemeente Papendrecht bedroeg per 31 december 2019 € 93,9 miljoen, verdeeld over 9 leningen. De gemiddelde rente over deze leningen bedroeg per eind 2019 2,08%.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, rente- en kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld (< 1 jaar) mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het totaal van de begroting. Op basis van de omvang van de begroting 2019 (± € 90 miljoen) mocht de gemeente Papendrecht maximaal € 7,7 miljoen met kort geld financieren.

In onderstaande tabel is het verloop van de gemeentelijke kortlopende middelen in 2019 ten opzichte van de kasgeldlimiet weergegeven. Uit deze tabel blijkt dat de gemeente Papendrecht de eerste twee kwartalen de kasgeldlimiet heeft overschreden. Door het aantrekken van een langlopende lening per 27 juni 2019, is de gemeente in het derde kwartaal binnen de grens van de kasgeldlimiet gebleven.

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang kasgeldlimiet				
1 Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
in een bedrag	7.655	7.655	7.655	7.655
2 Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar				
Schuld in rekening-courant				
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	9.502	16.219	5.333	10.048
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld				
	9.502	16.219	5.333	10.048
3 Vlottende middelen				
Contanten in kas				
Tegoeden in rekening-courant	1.695	5.185	5.089	4.918
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar				
	1.695	5.185	5.089	4.918
4 Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto-vlottende schuld (2-3)	7.807	11.034	244	5.130
Toegestane kasgeldlimiet	7.655	7.655	7.655	7.655
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	-152	-3.379	7.411	2.525

Tabel 1: Verloop kasgeldlimiet 2019

In 2019 zijn twaalf kasgeldleningen opgenomen, met een hoofdsom variërend van € 2 miljoen tot € 15 miljoen. De rentepercentages van de afgesloten kasgeldleningen liepen uiteen van hadden -0,30 tot -0,49. Over 2019 is als gevolg hiervan een bedrag van circa € 40.000 ontvangen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel binnen de langlopende geldleningenportefeuille een overmatige afhankelijkheid van de rentestand te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen (=herfinanciering) op grond van deze norm niet meer zijn dan 20% van het begrotingstotaal. In 2019 bedroeg de renterisiconorm van de gemeente Papendrecht € 18,0 miljoen. Uit onderstaande berekening blijkt dat de gemeente Papendrecht in 2019 ruim binnen de renterisiconorm is gebleven.

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)
Basisgegevens renterisiconorm	
1 Renteherzieningen op leningen o/g	0
2 Betaalde aflossingen	11.992
3 Renterisico (1 + 2)	11.992
4 Begrotingstotaal jaar T	90.059
5a Het bij Min. Regeling vastgestelde %	20%
5b Regeling	0
5 Renterisiconorm	18.012
Toets renterisiconorm	
6 Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	6.020

Tabel 2: Toetsing renterisiconorm 2019

Kredietrisico's

De gemeente Papendrecht loopt kredietrisico op uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) en leningen waarvoor een borgstelling is gegeven.

		<i>Bedragen x € 1.000,-</i>	
Categorie		Per 1-jan-2019	Per 31-dec-2019
Uitzettingen		19.775	19.398
Borgstellingen	Direct	9.934	9.817
	Indirect	57.812	68.720
Totaal		67.746	78.537

Tabel 3: Overzicht kredietrisico's

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2019 van € 19.398.000,- kan als volgt worden gespecificeerd:

- Fabriek Slobbengors CV € 1.490.000,-
- Rivas € 8.910.000,-
- Kantoor Industrieweg € 8.799.000,-
- Kinderboerderij € 60.000,-
- Intens BV € 139.000,-

Als garantie voor bovenstaande bedragen zijn zekerheden bedongen, waardoor het kredietrisico als gering is in te schatten.

Daarnaast stond de gemeente per 31 december 2019 voor in totaal € 78,5 miljoen garant. Hiervan had € 68,7 miljoen betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW, indirecte borgstelling). Gezien de zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden.

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2019 € 9,8 miljoen. De belangrijkste directe borgstellingen worden gevormd door:

- HVC Alkmaar (1,46%-belang; 'getrapt' via GR Gevudo): € 9,1 miljoen;
- Stichting Oostpolderhal: € 0,5 miljoen.

De (indirecte) borgstellingen in de gemeenschappelijke regelingen zijn niet in deze tabel opgenomen. Gemeenten zijn verplicht om eventuele tekorten van gemeenschappelijke regelingen aan te zuiveren, ongeacht de oorzaak hiervan. Dit is onderdeel van het algemene risico dat de gemeenten nemen door samen te werken, en welke in de risicobeschouwing moet worden betrokken.

Schatkistbankieren

Bij het verplicht schatkistbankieren mag de gemeente een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2019 het drempelbedrag geen enkel kwartaal is overschreden.

a) Berekening drempelbedrag Schatkistbankieren 2019		Bedragen x € 1.000			
Begrotingstotaal	€ 90.059				
Wettelijk percentage	0,75%				
Drempelbedrag	€ 676				
b) Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	€ 123	€ 137	€ 280	€ 469	
Drempelbedrag	€ 676	€ 676	€ 676	€ 676	
Ruimte onder drempelbedrag	€ 553	€ 539	€ 396	€ 207	
Overschrijding van het drempelbedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	

abel 4: Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren

Begin juli 2019 heeft de Minister van Financiën de toegezegde beleidsdoorlichting van artikel 12 schatkistbankieren en betalingsverkeer Rijk aan de Tweede Kamer gezonden. Deze doorlichting fungeerde ook als basis voor de evaluatie van de wijziging van de Wet Fido uit 2013, het verplichte schatkistbankieren. Ondanks een oproep van de VNG-IPO-UVV tot het uitzetten van de "knop verplicht schatkistbankieren" bij het bereiken van een houdbare overheidsschuld, houdt het kabinet vast aan het verplichte schatkistbankieren voor decentrale overheden. Om decentrale overheden met structurele schulden en slechts incidentele middelen toch tegemoet te komen, denkt het kabinet aan een eventuele verhoging of een andere berekening van het drempelbedrag. Het tijdstip van eventuele aanpassing van het drempelbedrag is nog niet bekend.

4. Lokale heffingen

4. Lokale heffingen

1. Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Deze vormen daarmee een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Deze inkomsten worden voor het merendeel opgebracht door burgers en voor een kleiner deel door bedrijven. De heffing vindt plaats op basis van verordeningen welke door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Deze 'Paragraaf lokale heffingen' geeft op hoofdlijnen een overzicht van de lokale heffingen en belastingen.

Lokale heffingen kunnen we onderscheiden in gebonden en ongebonden heffingen. Gebonden wil zeggen dat de besteding gerelateerd is aan een direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. Dit zijn retributies (bijvoorbeeld leges, marktgeld) of bestemmingsheffingen (bijvoorbeeld afvalstoffenheffing, rioolheffing). Deze heffingen worden verantwoord op de desbetreffende gemeentelijke programma's en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend. Ongebonden lokale heffingen zijn zogenaamde zuivere belastingen. De opbrengsten hieruit kunnen door de gemeenteraad vrijelijk binnen het werkkterrein van de gemeente worden ingezet. Het gaat hierbij om de onroerende-zaakbelastingen (OZB) en precariobelasting. Deze heffingen zijn niet verbonden aan een inhoudelijk programma en behoren tot de algemene dekkingsmiddelen.

Deze paragraaf heeft betrekking op beide categorieën heffingen. In het vervolg gaan wij in op de volgende aspecten:

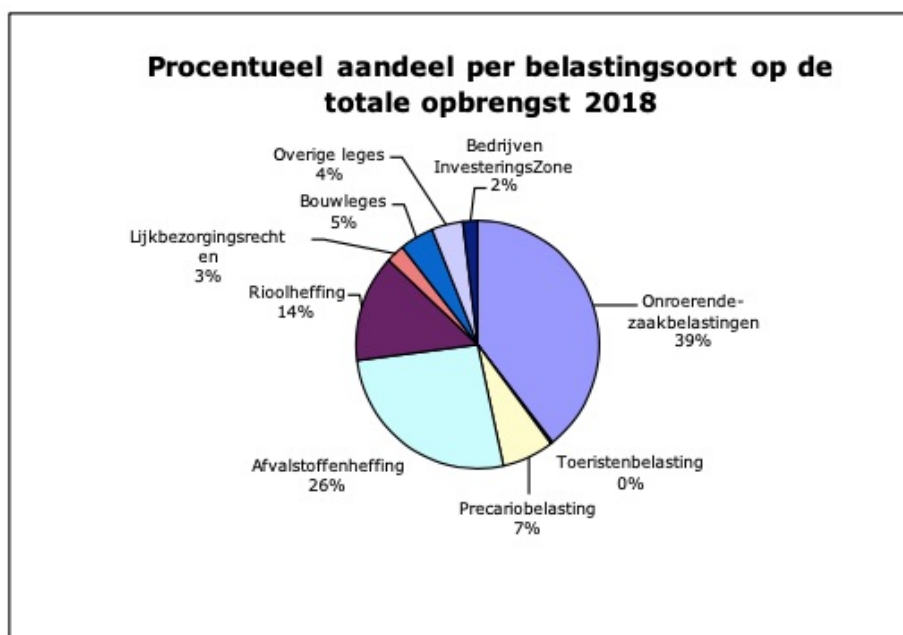
- ? Opbrengst gemeentelijke heffingen
- ? Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)
- ? Overige lokale heffingen
- ? Kwijtscheldingen

2. Gemeentelijke belastingopbrengsten (bedragen x € 1.000,-)

Onderstaande tabel is een overzicht van de gerealiseerde opbrengsten over 2019 en, ter vergelijking, 2018. Wij merken op dat de verschillen tussen de verantwoording 2018 en 2019 geen indicatie geven van de stijging of daling van de tarieven, maar van de totale opbrengst. Factoren zoals ontwikkelingen in de WOZ-waarde en areaaluitbreiding spelen bij de onroerende-zaakbelastingen een belangrijke rol. Meer of minder afgegeven omgevingsvergunning kunnen de opbrengst leges sterk beïnvloeden.

Overzicht inkomsten die op basis van door de raad vastgestelde belastingverordeningen zijn gegenereerd (x € 1.000)

Heffing	Rekening 2018	Raming 2019	Rekening 2019	Resultaat 2019
Ongebonden heffingen				
(algemene dekkingsmiddelen)				
Onroerende-zaakbelastingen	5.608	5.782	5.838	56
Toeristenbelasting	34	36	41	5
Precariobelasting	1.036	1.052	1.017	-35
Subtotaal	6.678	6.870	6.896	26
Gebonden heffingen				
Afvalstoffenheffing	3.443	3.958	3.904	-54
Rioolheffing	2.031	2.072	2.069	-3
Lijkbezorgingsrechten	400	361	362	1
Bouw leges	755	568	667	99
Overige leges	799	590	617	27
Bedrijven InvesteringsZone	291	280	289	9
Subtotaal	7.719	7.829	7.908	79

3. Heffingen woonlasten (lokale lastendruk)

Tot de woonlasten worden gerekend de OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De woonlasten vormen het grootste deel van de opbrengst uit de gemeentelijke heffingen en daarmee grotendeels de lokale lastendruk.

In de volgende tabel wordt over de laatste vijf jaren de ontwikkeling van de woonlasten weergegeven. De OZB is berekend op basis van de geactualiseerde gemiddelde woningwaarde.

	2015	2016	2017	2018	2019
Gemiddelde WOZ-waarde	183.000	188.000	194.000	204.000	217.000
OZB-eigenaar	245,95	250,98	253,17	257,24	260,61
Afvalstoffenheffing	222,00	237,00	247,00	249,00	282,00
Rioolheffing eigenaar	260,00	265,00	134,00	136,00	138,00
Ontwikkeling lastendruk	728	753	634	642	681
% stijging tov vorig jaar		3,4%	-15,8%	1,3%	6,0%

Bij de berekening van de woonlasten is uitgegaan van een eigen woning die wordt bewoond door een gezin. De gemiddelde woningwaarde is de basis voor berekening van de aanslag OZB. Deze waarde is berekend naar de peildatum 1 januari van het voorgaande jaar. De WOZ-waarden 2019 zijn dus berekend naar de waardepeildatum 1 januari 2018. De gemiddelde WOZ-waarden zijn ontleend aan de geactualiseerde gegevens uit de WOZ-administratie.

Uit bovenstaande tabel kan worden geconcludeerd dat de woonlasten in onze gemeente in 2019 ten opzichte van 2018 met 4,7% zijn gestegen.

Hieronder treft u per heffing een toelichting aan.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

De onroerende-zaakbelastingen (OZB) is na de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Deze heffing bestaat uit een eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen (bedrijven, enz.). De opbrengst vloeit naar de algemene middelen van de gemeente. De gemeenteraad bepaalt de tarieven en daarmee de door belastingplichtigen te betalen belasting. De heffingsgrondslag is de waarde van de onroerende zaak. Deze wordt vastgesteld op basis van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Voor de WOZ-waarden 2019 gelden de WOZ-waarden met als waardepeildatum 1 januari 2018. Sinds 2009 is de verschuldigde OZB een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

De volgende tabel geeft weer hoe de OZB-tarieven zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld.

	2015	2016	2017	2018	2019
Eigenaar w oning	0,1344	0,1335	0,1305	0,1261	0,1201
Eigenaar niet-w oning	0,2298	0,2127	0,2112	0,2167	0,2167
Gebruiker niet-w oning	0,1868	0,1756	0,1744	0,1790	0,1777

bij het bepalen van de tarieven 2019 was de raming 2018. Bij vaststelling van de tarieven is, naast de beleidsuitgangspunten voor 2019, rekening gehouden met de ontwikkeling van de WOZ waarden. Bij een waardedaling, zoals t/m 2015 het geval was, moest het tarief met een vergelijkbaar percentage verhoogd om een gelijkblijvende OZB-opbrengst te realiseren. Bij een waardestijging daarentegen moet het tarief worden verlaagd voor een gelijkblijvende opbrengst. Anders gezegd: bij gemiddeld 2% stijging van de WOZ-waarden moet het tarief met ca. 2% worden verlaagd om een gelijkblijvende opbrengst te verkrijgen.

Ter voorkoming van onevenredige stijging van de collectieve lastendruk heeft het Rijk een beperking ingesteld op de stijging van de OZB-tarieven: de macronorm OZB. Deze norm houdt in dat de OZB-opbrengst van alle gemeenten tezamen niet meer mag stijgen dan de trendmatige groei van het bruto binnenlands product plus de prijsontwikkeling. Bij overschrijding van de norm kan het Rijk bijsturen via de Algemene Uitkering. Voor 2019 was de macronorm 4%, opgebouwd uit 1,6% reële trendmatige groei van het BBP en 2,4% prijsontwikkeling Nationale Bestedingen (op basis van het Centraal Economisch Plan 2017).

In 2019 heeft geen bijsturing via de Algemene Uitkering plaats hoeven vinden.

De macronorm is al langer onderwerp van discussie. In het Bestuurlijk overleg financiële verhouding is afgesproken naar de invulling van het alternatief voor de macronorm ozb. In 2020 komt er een benchmark, waarin naast de OZB ook de riool- en afvalstoffenheffing worden vergeleken.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Wettelijk uitgangspunt is dat de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten voor inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.

In Papendrecht is dit niet kostendekkend gebeurd. Dit blijkt uit onderstaande berekening

Berekening kostendekkendheid 2019	afvalstoffenheffing		%
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€	3.543	
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen +/-	€	392	
Netto kosten taakveld		€	3.151
Overige toe te rekenen kosten:	€	782	
Overhead incl. (omslag)rente	€	123	
BTW +			
Totale overige kosten		€	905
Totale kosten (a)		€	4.056
Opbrengst heffingen (b)	€	3.904	100%
Dekking (b/a*100)			96,3%

De tarieven hebben zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Tarief	222,00	237,00	247,00	249,00	282,00
% stijging tov vorig jaar		6,8%	4,2%	0,8%	13,3%

Lagere opbrengst afvalstoffenheffing 2019 is te verklaren door:

- vertraging in het bewonen van nieuwbouw waardoor het geraamde areaal woningen niet volledig is gerealiseerd.
- gedurende een periode van leegstand kan geen gebruikersheffing in rekening worden gebracht (verhuist iemand naar een andere gemeente, dan wordt de aanslag verlaagd voor de resterende volle maanden in het jaar en als iemand in de gemeente komt wonen dan betaalt men voor de resterende maanden na inschrijving in gemeente).
- de opbrengst van de afvalstromen is significant minder, dit geldt in het bijzonder voor de afvalstroom oud papier.

Rioolheffing

Rioolheffing is een vergoeding ter dekking van kosten die gemeenten maken voor haar rioolstelsel. Ook de kosten van de nieuwe wettelijke watertaken, zoals zorgplicht voor stedelijk afvalwater, hemelwater en structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand kunnen hiermee bekostigd worden. Welke kosten worden verhaald zijn met het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) te zijn vastgesteld.

In Papendrecht is dit kostendekkend gebeurd. Dit blijkt uit onderstaande berekening.

Berekening kostendekkendheid 2019	rioolheffing		%
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€	1.414	
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen +/-	€	158	
Netto kosten taakveld		€	1.256
Overige toe te rekenen kosten:	€	679	
Overhead incl. (omslag)rente	€	134	
BTW +			
Totale overige kosten		€	813
Totale kosten (a)		€	2.069
Opbrengst heffingen (b)	€	2.069	100%
Dekking (b/a*100)			100%

Het verloop van de tarieven in de afgelopen jaren is als volgt:

	2015	2016	2017	2018	2019
Rioolheffing eigendom	260,00	265,00	134,00	136,00	138,00
% stijging tov vorig jaar		1,9%	-49,4%	1,5%	1,5%

Papendrecht heft uitsluitend van eigenaren van panden. Bepalend daarbij is de situatie van 1 januari. Het tarief is een vast bedrag per aansluiting.

In 2019 is de begroting voor de rioolheffing volledig gerealiseerd.

Vergelijking andere gemeenten

Om inzicht te krijgen in het algemene verloop van de hoogte van de woonlasten is het goed een vergelijking met andere gemeenten te maken. Ook het landelijk gemiddelde is hierin opgenomen.

Vergelijking van woonlasten kan worden gemaakt met de Drechtstedengemeenten. Deze is gebaseerd op de actuele gegevens van de Digitale Atlas van de lokale lasten 2019 op www.coelo.nl en geeft de woonlasten van een meerpersoonshuishouden weer. De woonlasten in 2019 in Alblasterdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht laten zich samenvatten in onderstaand schema (x € 1).

Gemeente	Gemiddelde WOZ-waarde	tarief OZB	OZB eigenaar	Riool eig/gebr	Afval heffing	Totaal	Rangnr. meerp.huish.
Sliedrecht	199.000	0,0933	184	234	210	628	25
Papendrecht	217.000	0,1201	262	138	282	682	73
Dordrecht	188.000	0,1165	218	187	283	688	80
Alblasserdam	216.000	0,1172	253	173	339	765	204
Hendrik-Ido-Ambacht	253.000	0,1202	304	180	326	810	270
Hardinxveld-G'dam	239.000	0,1247	298	227	287	812	273
Zw ijndrecht*	198.000	0,1210	239	298	354	869	331
Landelijk gemiddelde	266.000	0,1115	281	196	263	740	

De indicatie in de laatste kolom betekent hoe lager het rangnummer hoe lager de woonlasten

* Voor Zw ijndrecht is het totaalbedrag verlaagd met € 22 w egens een tegemoetkoming in de woonlasten

4. Overige lokale heffingen

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het is een zuivere belasting, ofwel een ongebonden heffing. Door de controle gaat van deze belasting ook een regulerende werking op het gebruik van de openbare ruimte uit. Alleen in 2018 heeft Papendrecht deze belasting van losse voorwerpen, zoals terrassen, standplaatsen, etc ingezet. In 2019 is gewerkt met door het college vastgestelde tarieven.

Wel heft de gemeente Papendrecht sinds 2016 precariobelasting over kabels en leidingen van nutsbedrijven in gemeentegrond. Voorheen was dit niet mogelijk omdat dit was geregeld middels concessieovereenkomsten. Met ingang van 2022 vervalt de mogelijkheid om precariobelasting van nutswerken te heffen.

BIZ (Bedrijven InvesteringsZone bijdrage)

Op grond van een experimentenwet hadden gemeenten tot 1 januari 2012 een instrument om tegemoet te komen aan wensen van ondernemers in een bepaald gebied/zone (BI-zone). Ondernemers konden de gemeente verzoeken een belasting in te voeren ter dekking van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten welke zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang in de openbare ruimte van de betreffende zone. Deze belasting wordt ook wel BIZ, BIZ-bijdrage of BIZ-heffing genoemd. De geheven belasting wordt middels een subsidie uitgekeerd aan een daartoe opgerichte BIZ-stichting. Eind 2014 is een wet aangenomen die de experimentenwet heeft omgezet in definitieve wetgeving. Deze maakt het mogelijk om nieuwe bedrijveninvesteringszones op te richten.

Papendrecht heeft met ingang van 2018 een BIZ-heffing Centrum Papendrecht ingevoerd. De heffing en tariefstelling zijn vastgesteld voor een periode van vijf jaar. Eigenaren en gebruikers van het gebied betalen mee aan de uitvoering van het BIZ-plan. De belastinginkomsten, eventueel minus de perceptiekosten, dienen overgedragen te worden aan de met de BIZstichting gesloten uitvoeringsovereenkomst.

In 2018 werd er ingestemd met het Businessplan BIZ Centrum Papendrecht. Met de instelling van de BIZ kunnen in het centrum gezamenlijke projecten bekostigd worden om het centrum te verbeteren en toekomstbestendig te maken, zoals het gratis parkeren de eerste twee uur in de parkeergarages Meent en Overtoom, het verfraaien van het straatbeeld en promotionele activiteiten.

In december zijn de aanslagen opgelegd aan eigenaren en gebruikers van bedrijven en eigenaren en gebruikers van winkels.

De Verordening bedrijveninvesteringszone eigenaren en gebruikers Centrum Papendrecht 2018-2022 kent vier verschillende heffingsmaatstaven en tarieven waardoor deze bewerkelijk is en meer vatbaar voor bezwaar.

Kostendekkendheid

In onderstaande overzichten is de kostendekkendheid van een aantal heffingen weergegeven.

Lijkbezorgingsrechten

Berekening kostendeckendheid 2019	lijkbbezorgingsrechten		%
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 247		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ -		
Netto kosten taakveld		€ 247	
Overige toe te rekenen kosten:	€ -		
Overhead incl. (omslag)rente	€ 154		
BTW +			
Totale overige kosten		€ 154	
Totale kosten (a)		€ 401	100%
Opbrengst heffingen (b)	€ 362		
Dekking (b/a*100)			90%

Overige leges

Berekening kostendeckendheid 2019	overige leges		%
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 657		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ -		
Netto kosten taakveld		€ 657	
Overige toe te rekenen kosten:	€ -		
Overhead incl. (omslag)rente	€ 564		
BTW +			
Totale overige kosten		€ 564	
Totale kosten (a)		€ 1.221	100%
Opbrengst heffingen (b)	€ 574		
Dekking (b/a*100)			47%

Marktgeden (uit overige leges gelicht)

Berekening kostendeckendheid 2019	marktgeden		%
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€ 12,2		
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€ -		
Netto kosten taakveld		€ 12,2	
Overige toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. (omslag)rente	€ 7,4		
BTW +			
Totale overige kosten		€ 7,4	
Totale kosten (a)		€ 19,6	100%
Opbrengst heffingen (b)	€ 43,3		
Dekking (b/a*100)			221%

Omgevingsvergunningen

Berekening kostendeckendheid 2019	bouwleges		%
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	€	403	
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen -/-	€	-	
Netto kosten taakveld		€	403
Overige toe te rekenen kosten:	€	-	
Overhead incl. (omslag)rente	€	220	
BTW +			
Totale overige kosten		€	220
Totale kosten (a)		€	623
Opbrengst heffingen (b)	€	668	100%
Dekking (b/a*100)			107%

5. Kwijtscheldingen

Als een belastingplichtige wegens financiële omstandigheden niet in staat is een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, kan gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De regels voor het toekennen worden bepaald door de rijksoverheid. Deze regels komen erop neer dat kwijtschelding mag worden verleend aan belastingplichtigen die een inkomen hebben dat niet hoger is dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeenten mogen hier in die zin van afwijken, dat deze inkomensgrens wordt verruimd naar 100% van de bijstandsnorm. Onze gemeente hanteert de 100%-norm, wat betekent dat inwoners met een inkomen op bijstandsniveau in beginsel voor kwijtschelding in aanmerking komen. Wel vindt een vermogenstoets plaats.

Een groot deel van de kwijtscheldingen is geautomatiseerd getoetst. Het doel hiervan is om zo de administratieve lasten voor de burger te verminderen.

	Raming (x € 1.000)	Werkelijk (x € 1.000)
Afvalstoffenheffing	170	195
Totaal	170	195

5. Grondbeleid

5. Grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid van de gemeente Papendrecht is ondersteunend aan het ruimtelijk beleid zoals dat onder andere in de Structuurvisie, de Dijkvisie, de Visie op het Groen-Blauwe Netwerk en diverse andere regionale en lokale sectorale visies wordt benoemd. Formeel kent Papendrecht een actief grondbeleid om de doelstellingen uit deze visies te realiseren. In de praktijk is sturing via grond in Papendrecht beperkt. Vrijwel de gehele gemeente is volgebouwd en er is nog slechts één, relatief kleine, uitleglocatie in ontwikkeling. De gemeente heeft, in vergelijking met andere gemeenten, relatief weinig grond in eigendom en er wordt vrijwel niet actief aangekocht. Een randvoorwaarde bij het grondbeleid is namelijk dat er geen onaanvaardbaar maatschappelijk en/of economisch risico gelopen wordt. Het Grondbeleid is in 2019 geactualiseerd.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen gaat het niet meer om grote uitleggebieden maar om herontwikkeling binnen bestaand stedelijk gebied. Dat betekent automatisch dat er veel meer belanghebbenden zijn met ook nog eens een grotere diversiteit aan belangen. Ontwikkelingen zijn daardoor complexer, vragen meer (ambtelijke) inzet en de uitkomsten zijn minder zeker. Steeds vaker wordt gebruik gemaakt van 'anterieure overeenkomsten' waarmee op voorhand kosten verhaald kunnen worden op particuliere initiatiefnemers.

De woningmarkt presteerde in 2019 sterk en er is veel belangstelling voor nieuwbouw. De projecten Land van Matena en Tiendzone zijn inmiddels op de markt. De woningmarkt kenmerkt zich momenteel als een sterke vraagmarkt, Verwacht wordt dan ook dan er inde uitgifte van de gronden geen vertraging zal optreden.

Door de beperkte ruimte en mogelijkheden zien we dat in het aantal nieuwe initiatieven vanuit de markt stagneert. Zelf tracht de gemeente projecten uit te lokken door voor sommige locaties schetsen op te stellen voor mogelijke ontwikkelingen. Vaak gaat het om locaties waar de gemeente zelf grond of verouderd vastgoed in eigendom heeft maar waar alleen in samenwerking met naastliggende eigenaren resultaat geboekt kan worden. Maar net zo goed gaat het ook om locaties waar de gemeente geen grond in eigendom heeft. Desondanks blijkt dat het aantal private initiatieven achter is gebleven met de geprognosticeerde behoefte aan woningen.

De beperkte hoeveelheid grond in eigendom maakt dat de financiële risico's overzichtelijk zijn. De risico's zijn afgenomen omdat er meer zekerheid is ontstaan over de realisatie van de projecten. De financiële risico's in grondexploitaties manifesteren zich in absolute zin vooral bij het complex Centrum en het complex Land van Matena. Deze risico's kunnen opgevangen worden binnen de hiervoor aangelegde financiële reserves (Risicoreserve grondexploitaties). Het complex Centrum zal een langere doorlooptijd hebben, vooralsnog is rekening gehouden met 2 jaar tot 2023. De financiële consequenties zijn doorgerekend in de betreffende grexten.

Werkwijze

De gemeente heeft, om de ontwikkelingen in het centrum mogelijk te maken, in het verleden een aantal panden aangekocht waardoor bouwgrond ter beschikking kwam. Nu de Centrumplannen vrijwel gereed zijn, hebben deze panden geen functie meer in de grondexploitatie. In 2019 zijn er diverse panden verkocht en zijn voorbereidingen getroffen om andere locaties te ontwikkelen of te verkopen.

Meerjarenperspectief Grondexploitaties

De exploitatieberekeningen worden jaarlijks herzien. Enerzijds wordt teruggeblikt op de daadwerkelijke inkomsten en uitgaven ten opzichte van de ramingen, anderzijds wordt vooruitgekeken. Door middel van taxaties worden de ingeschatte opbrengsten opnieuw gewaardeerd en de ramingen voor de nog uit te voeren werkzaamheden worden geactualiseerd. Ook wordt gekeken naar de fasering en de looptijd van het project en worden de parameters voor rente en inflatie opnieuw beoordeeld. Voor de berekening van de financieringslasten werd in 2019 uitgegaan van een rentepercentage van 1,30 bij een positieve boekwaarde (uitgaven groter dan de inkomsten) en negatieve boekwaarde (inkomsten groter dan uitgaven). Voor de doorkijk worden de percentages gehanteerd conform de richtlijnen van het BBV. Bij de jaarrekening is het percentage uitgekomen op 1,31. Dit houdt in dat voor het meerjarenperspectief 2020 het rente percentage van 1,30 gehanteerd zal blijven worden.

Eind 2019 waren 3 complexen actief:

- Sportcentrum (afronding in 2020, na financiële afhandeling met de ontwikkelaar/bouwer)
- Centrum
- Land van Matena

Na het wegvallen van het complex centrum (met een negatieve boekwaarde) slaat de grondexploitatie om naar winstgevendheid. Dit zal op termijn leiden tot winstbelasting. In het begrotingsperspectief is deze buiten beschouwing gelaten.

Niet in exploitatie genomen gronden

Strategische grondaankopen en warme gronden zijn opgenomen bij de materiële vaste activa. De boekwaarde is getoetst ten opzichte van de huidige bestemming. Van afwaarderen is geen sprake.

In exploitatie genomen gronden

Jaarlijks worden de exploitatieberekeningen van complexen geactualiseerd. Voor complexen waar een tekort wordt verwacht, wordt een voorziening gevormd. In de onderstaande tabel is een prognose van het totaal in exploitatie genomen gronden opgenomen. Het totaal verwachte resultaat bedraagt, conform verwachting, afgerond € 24,1 miljoen negatief.

Verloop van het totaal van in exploitatie genomen gronden zoals opgenomen in het MPG 18

Omschrijving	Boekwaarde 1-1-2020 (1)	Totaal verwachte uitgaven (2)	Totaal verwachte inkomsten (3)	Verwacht resultaat (1+2+3)	Toelichting
in exploitatie genomen gronden	34.888.857	8.420.926	19.184.133	24.125.651	Nadelig

Winstneming

Op de complexen Sportcentrum en Land van Matena is op basis van het BBV winst genomen. In totaal betreft het een bedrag van € 541.750. Op het complex Land van Matena is € 297.750 winst genomen en op het complex Sportcentrum is eveneens winst genomen. De winstneming bedraagt hier € 244.000

Risicobepaling en -reserve grondexploitaties

In lijn met de nota grondbeleid worden risico's in de grondexploitatie per complex geïnventariseerd. Van deze risico's wordt een inschatting gemaakt hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich voordoet. Uitgangspunt bij het bijstellen van de exploitatieberekening is dat risico's waarvan de kans dat het zich voordoet groter dan of gelijk is aan 50% volledig worden verwerkt in de exploitatieopzet van het betreffende complex.

Risico's worden situationeel beoordeeld en afhankelijk van het ingeschatte risico voorzien van een wegingsfactor. Voor deze wegingsfactor wordt 10%, 20%, 30% en 40% gehanteerd. Het totaal gewogen risico (risicobedrag x kans) is berekend op € 2,0 miljoen. Indien de risico's daadwerkelijk optreden is de Risicoreserve Grondexploitaties beschikbaar en voldoende om deze op te vangen. Het tekort in de grondexploitatie Centrum is toegenomen vanwege een langere doorlooptijd. De verliesvoorziening moet conform de regels van het BBV op peil gebracht worden. Een extra storting van € 77.000 is daarom nodig. Na verrekening van de mutaties kan een bedrag van € 564.750 vrijvallen uit de risico reserve. (zie onderstaand schema)

verloop risicoreserve grondexploitatie	
Stand reserve per 1-1-2019	€ 2.100.000,00
toevoeging winst complex Land van Matena	€ 297.750,00
toevoeging winst complex Sportcentrum	€ 244.000,00
onttrekking ten gunste van verliesvoorziening	€ -77.000,00
benodigd risico uit mpg 19	€ -2.000.000,00
vrijval uit reserve	€ 564.750,00

Meerjarenbegroting 2020 – 2023

De budgetten van de grondexploitatie zijn onderdeel van de gemeentebegroting. In de onderstaande tabel is een specificatie per kostensoort opgenomen van de verwachte uitgaven en inkomsten.

Kostensoort	exploitatie- opzet 1-1-2020	boekwaarde 31-12-2019	begroot 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023
Rentekosten	15.924.220	14.873.147	453.555	360.880	274.576	-37.938
Plankosten en VTU	13.583.197	13.238.801	196.380	89.960	46.256	11.800
Verwervingen	28.591.085	28.591.085	0	0	0	0
Sloop	1.003.476	1.003.476	0	0	0	0
Milieukosten	2.329.442	2.237.134	92.308	0	0	0
Bouw- en woonrijpmaken	30.790.394	24.270.452	2.443.020	1.587.143	1.872.287	617.491
Tijdelijk beheer	442.240	312.240	35.000	35.000	35.000	25.000
Overige	74.909	74.909	0	0	0	0
Winstneming	3.213.762	3.213.762	0	0	0	0
kostenstijging	283.208	0	41.194	68.910	119.272	53.832
Totaal uitgaven	96.235.932	87.815.006	3.261.457	2.141.893	2.347.391	670.185
Woningbouw	38.414.667	20.463.459	10.205.678	7.745.530	0	0
Bedrijventerrein	1.828.876	1.401.119	427.757	0	0	0
Kantoren	1.964.690	1.964.690	0	0	0	0
Winkels en horeca	4.785.578	3.855.578	0	930.000	0	0
Voorzieningen	9.458.959	9.686.637	-227.678	0	0	0
Bijdragen	14.866.737	14.866.737	0	0	0	0
Rente en exploitatiebatens	687.928	687.928	0	0	0	0
Opbrengstenstijging	102.845	0	-2.266	105.111	0	0
Totaal inkomsten	72.110.282	52.926.149	10.403.492	8.780.641	0	0
Totaal Saldo	24.125.650	34.888.857	-7.142.035	-6.638.747	2.347.391	670.185

6. Verbonden Partijen

6. Verbonden Partijen

Inleiding

De uitvoering van een aantal gemeentelijke taken is overgedragen aan verbonden partijen. De gemeente ervaart een duidelijke meerwaarde van samenwerking met deze partijen. Met behoud van eigen karakter en identiteit zal continuering van regionale samenwerking plaatsvinden. Hoewel de gemeente de taken niet meer zelf uitvoert, blijft zij hiervoor wel verantwoordelijk.

Uitgangspunt is dat verbonden partijen een bijdrage leveren aan het gemeentelijk beleid. Waar verbonden partijen betrokken zijn bij de uitvoering van de speerpunten uit het collegeakkoord wordt hier extra op toegezien. Uiteraard wordt hierbij wel gekeken naar de mate van invloed. Waar de gemeente relatief weinig invloed heeft wordt minder gestuurd. Hierdoor kan de (ambtelijke) capaciteit gericht worden ingezet op verbonden partijen waar invloed groter is.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Het financiële belang bestaat uit de middelen die aan de verbonden partij beschikbaar zijn gesteld en die niet verhaalbaar zijn bij een faillissement van de verbonden partij, dan wel uit een bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Het bestuurlijk belang verwijst naar hetzij de zeggenschap uit hoofde van vertegenwoordiging in bestuur, hetzij uit hoofde van stemrecht. Hieronder wordt een opsomming gegeven van dergelijke samenwerkingsverbanden:

Gemeenschappelijke regelingen

- 1 GR Drechtsteden
- 2 GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid
- 3 GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
- 4 GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- 5 GR Sociale Werkvoorziening Drechtwerk
- 6 GR Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede (OVL)
- 7 GR Gewudo

Vennootschappen en Coöperaties

- 8 Eneco groep NV
- 9 Stedin groep NV
- 10 Bank Nederlandse Gemeenten NV
- 11 Oasen NV
- 12 Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden
- 13 Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer BV
- 14 Recreatie en Cultuur holding BV

Deze paragraaf geeft inzicht in de betrokkenheid van de gemeente Papendrecht bij door verbonden partijen uit te voeren taken en processen. Vanwege de vaak aanmerkelijke bestuurlijke en financiële belangen blijft inzicht in en effectieve sturing op deze verbonden partijen gewenst. Voor de beleidsmatige ontwikkelingen wordt verwezen naar de betreffende taakvelden.

Risicoprofiel

Per verbonden partij wordt volgens de stoplichtenmethode in beeld gebracht welke risico's de gemeente loopt in haar financiële, informatieverstreckende en bestuurlijke relatie met de verbonden partij. Ook algemene omstandigheden, bijvoorbeeld 'jonge' regeling, worden meegewogen. De wijze van risicobepaling is gebaseerd op basis van de Nota Verbonden Partijen 2017. Indien het bestuurlijk en/of financieel risico beperkt is, is het stoplicht groen. Kunnen enkele opmerkingen gemaakt worden, kleurt het stoplicht oranje. Mocht de relatie met de verbonden partij risicovol zijn dan is het stoplicht rood. De risico's van de verbonden partijen zijn toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. De tabel geeft ook inzicht in de overige verbonden partijen en het in het boekjaar ontvangen dividend.

TABEL 1

	Relatie met programma	Vertegenwoordiging	Begroting 2019 (prim)	Rekening 2019*	Kleur Stoplicht
Gemeenschappelijke regelingen			* € 1.000	* € 1.000	
1 Drechtsteden	0,2,3,6,7,8	DB/AB	22.722	23.832	Actief
2 Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	4,6,7	AB	7.531	9.078	Actief
3 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	7	AB	480	559	Passief
4 Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	1	AB	1.799	1.799	Actief
5 Sociale werkvoorziening Drechtwerk	6	AB	377	377	Actief
6 Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede	2	DB/AB	47	53	Passief
7 Gevudo - garantstellingsprovisie HVC (baat)	0	AB	-80	-87	Passief
Totaal			32.876	35.611	
	Relatie met programma	Vertegenwoordiging	Geinvest. vermogen	Dividend 2018	Kleur Stoplicht
Vennootschappen en Coöperaties			* € 1.000	* € 1.000	
8 Eneco	0	AVA	1	462	Actief
9 Stedin	0	AVA	983	310	Actief
10 Bank Nederlandse Gemeenten	0	AVA	15	18	Passief
11 Oasen	0	AVA	13	-	Passief
12 ROM-D Holding	0,8	AVA	150	-	Passief
ROM-D CV Kil III	0,8	AVA	194	-	Passief
13 Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer B.V.	0,3	AVA	18	-	Passief
14 Recreatie en Cultuur holding	5	AVA	450	135	Maatwerk

* op basis van de laatste bestuursrapportages

Gezien de omvang en de diversiteit van de verschillende onderdelen binnen de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) is een nadere detaillering van de bijdrage per dienst weergegeven.

TABEL 2

Dienst	Rekening Papendrecht*	Totale bijdrage GRD
2019	* € 1.000	* € 1.000
Bureau Drechtsteden	966	8.717
Regiogriffie	37	334
Sociale Dienst Drechtsteden	18.989	241.800
Servicecentrum Drechtsteden	3.270	32.701
Gemeentebelastingen Drechtsteden	570	7.161
Totaal	23.832	290.713

* op basis van de 2e bestuursrapportage 2019 GRD

1. Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden

Vestigingsplaats

Dordrecht/Sliedrecht

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Onderdelen

- Bureau Drechtsteden, Griffie, Servicecentrum Drechtsteden (SCD)/ Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD) en Sociale Dienst Drechtsteden (SDD): Dordrecht;
- Gemeentelijke Belastingdienst Drechtsteden (GBD), Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD): Sliedrecht.

Doel

1. Drechtsteden heeft tot doel, binnen de kaders als genoemd in en voortvloeiend uit deze regeling, draagvlak te creëren voor een evenwichtige ontwikkeling van het gebied.
2. Ter verwezenlijking van de in het vorige lid genoemde doelstelling behartigt Drechtsteden, met

inachtneming van de autonomie van de deelnemende gemeenten, de gemeenschappelijke regionale belangen op de volgende terreinen:

- a. Economie en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme)
- b. Fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen, publieke infrastructuur, beheer basisregistraties en verkeersveiligheid)
- c. Sociaal (sociale zekerheid en -ontwikkeling, sociale werkvoorziening, kennisinfrastructuur, sport en cultuur)
- d. Bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid
- e. Staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering
- f. Sociaal-geografisch onderzoek
- g. De uitvoering van de belastingheffing en -invordering.

3. Naast de in het tweede lid genoemde belangen heeft Drechtsteden als doelstelling zorg te dragen voor:

- a. de efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen, voor de heffing en invordering waarvan de gemeenteraden van de gemeenten belastingverordeningen en kwijtscheldingsregels hebben vastgesteld, elk voor zover het hun gebied betreft
- b. de uitvoering van de WOZ waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden, elk voor zover het hun gebied betreft

Openbaar belang

Het in algemene zin behartigen van regionale belangen op het terrein van:

economie en bereikbaarheid (economie, grondzaken, bereikbaarheid, recreatie en toerisme), fysiek (volkshuisvesting, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en ruimtelijk beheer, milieu, water, groen en publieke infrastructuur), sociaal (sociale zekerheid en -ontwikkeling, sociale werkvoorziening, kennisinfrastructuur, sport en cultuur), bestuurlijke ontwikkeling en grotestedenbeleid, staf- en ondersteunende diensten en de bedrijfsvoering, sociaal-geografisch onderzoek, uitvoering van de belastingheffing en -invordering.

Financieel belang

De gemeente betaalt jaarlijks afhankelijk van het onderdeel en de activiteit een bijdrage. Verwezen wordt naar de in de inleiding opgenomen bijdragen gemeenschappelijke regelingen en de onderverdeling binnen de GRD.

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiging door wethouder P.L. Paans in het Drechtstedenbestuur. Daarnaast heeft elke fractie van de gemeenteraad een lid, die namens de gemeente zitting heeft in de Drechtraad

Deelnemende partijen

Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papenrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	-/- € 1.235.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	-/- € 917.000	€ 676.000
Vreemd vermogen	€ 42.024.000	€ 60.746.000

Relatie met programma

0. Bestuur en ondersteuning
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
6. Sociaal domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Achtergrondinformatie

Met de overgang van bevoegdheden op ruimtelijk-economisch domein (de Groeiagenda) naar de gemeenten ontstaat een nieuwe situatie met voor de GR een afslanking tot gevolg. Met ingang van 2020 zijn de bovenlokale taken overgeheveld naar de gemeente Dordrecht.

Met het besluit van de Drechtraad (december 2019) heeft gedeeltelijke invulling van de taakstelling 2020 ad € 5,0 miljoen plaatsgevonden. Hierna resteert een nog in te vullen taakstelling sociaal domein van € 2,9 miljoen.

De gemeente is ambtelijk betrokken geweest bij de invulling van de taakstelling sociaal domein. De secretaris was hierbij namens ONS-D ambtelijk opdrachtgever. Daarnaast heeft onze gemeente medio 2019 de voorzittersrol van de taskforce sociaal domein op zich genomen.

Kleur stoplicht

Rood

Sturingsarrangement

Actief

Website

www.drechtsteden.nl

(vergaderstukken van de Drechtraad zijn op de site raadpleegbaar).

2. Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

Vestigingsplaats

Dordrecht

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Onderdelen

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuid-Holland Zuid (GGD), Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS), Serviceorganisatie Jeugd, Regionale Ambulancevoorziening.

Doel

Het samenwerkingsverband heeft tot taak, vanuit het beginsel van verlengd lokaal bestuur, en met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, een bijdrage te leveren aan het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten, teneinde een evenwichtige en voorspoedige ontwikkeling in het gebied te bevorderen.

De behartiging van belangen geschiedt door het bepalen van de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen door middel van sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering ter zake van de taakvelden publieke gezondheid, onderwijs en jeugd.

Openbaar belang

Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van volksgezondheid, jeugd, onderwijs en welzijn.

Financieel belang

Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur door wethouder P.L. Paans.

Deelnemende partijen

Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, en Zwijndrecht.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 1.495.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 4.772.000	€ 4.169.000
Vreemd vermogen	€ 36.387.000	€ 58.402.000

Relatie met programma

4. Onderwijs

6. Sociaal domein

7. Volksgezondheid en milieu

Achtergrondinformatie

De (voorlopige) jaarrekening 2019 van het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd laat een 0,2 miljoen verslechtering zien ten opzichte van de prognose, zoals opgenomen in de 2e bestuursrapportage 2019. Deze ontwikkeling onderstreept het belang van uitwerking en implementatie van de plannen uit

de omdenknottie.

In haar vergadering van november 2019 heeft het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd een besluit genomen over het (fasegewijs) afschaffen van de financiële solidariteit.

Kleur stoplicht

Rood

Sturingsarrangement

Actief

Website

www.dienstgezondheidjeugd.nl

3. Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Vestigingsplaats

Dordrecht

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Doel

De regeling wordt getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Openbaar belang

Veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid.

Financieel belang

Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.

Bestuurlijk belang

Gemeente wordt in het algemeen bestuur door wethouder A.M.J.M. Janssen vertegenwoordigd.

Deelnemende partijen

Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, en Zwijndrecht.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 252.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 3.485.000	€ 1.735.000
Vreemd vermogen	€ 2.154.000	€ 6.693.000

Relatie met programma

7. Volksgezondheid en milieu

Achtergrondinformatie

Vanuit opdrachtgeverschap vindt actieve sturing plaats op het uitvoeringsprogramma van de Omgevingsdienst, waarin de lokale prioriteiten en aandachtspunten van handhaving zijn opgenomen. Vanaf 2019 is de gemeente, namens de zeven Drechtstedengemeenten vertegenwoordiger in de ambtelijke adviesgroep eigenaren.

Kleur stoplicht

Groen

Sturingsarrangement

Passief

Website

www.ozhz.nl

4. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Vestigingsplaats

Dordrecht

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Onderdelen

- Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid: Dordrecht.
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR).

Doel

Het openbaar lichaam heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren, teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.

Openbaar belang

Het in algemene zin behartigen van belangen op het terrein van: regionale brandweer, centrale post ambulancevervoer, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid.

Financieel belang

De gemeente betaalt jaarlijks afhankelijk van onderdeel en activiteit een bijdrage. Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.

Bestuurlijk belang

Het Algemeen Bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Burgemeester A.J. Moerkerke vertegenwoordigt de gemeente in het algemeen bestuur.

Deelnemende partijen

Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, en Zwijndrecht.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 3.811.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 8.272.000	€ 8.363.000
Vreemd vermogen	€ 59.786.000	€ 60.630.000

Relatie met programma

1. Veiligheid

Achtergrondinformatie

Per 1-1-2019 is de gemeente Vijfheerenlanden gevormd en onderdeel van de provincie Utrecht geworden. Als gevolg van het wegvallen van de inkomsten en (directe) kosten van Leerdam en Zederik kent de Veiligheidsregio vanaf uitreding een jaarlijks structureel tekort van € 1,5 mln. De VRZHZ zal de komende periode groeien naar een dekkende begroting. Daartegenover is vanuit de arbitrage een transitievergoeding van € 5,1 mln beschikbaar gesteld ter overbrugging van deze periode.

Kleur stoplicht

Oranje

Sturingsarrangement

Actief

Website

www.zhzveilig.nl

(vergaderstukken van het algemeen bestuur zijn op de site raadpleegbaar).

5. Gemeenschappelijke Regeling Drechtwerk

Vestigingsplaats

Dordrecht

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Doel

Het openbaar lichaam behartigt de belangen van de gemeenten op het terrein van de sociale werkvoorziening en geeft in opdracht van de gemeenten uitvoering aan de in de wet en in deze regeling genoemde taken.

Openbaar belang

Mogelijk maken dat mensen met een arbeidshandicap kunnen werken naar vermogen.

Financieel belang

Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.

De algemene bijdrage per gemeente wordt bepaald op basis van het aantal geplaatste werknemers, afkomstig uit de betreffende gemeente, op 1 januari van het boekjaar.

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur door wethouder P.L. Paans.

Deelnemende partijen

Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 788.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 936.000	€ 1.140.000
Vreemd vermogen	€ 28.282.000	€ 30.226.000

Relatie met programma

6. Sociaal domein

Achtergrondinformatie

Medio 2019 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat Drechtwerk en de SDD de samenwerking moeten intensiveren, maar dat er voorlopig nog sprake zal zijn van twee afzonderlijke organisaties. Als stip op de horizon staat dat de twee organisaties uiteindelijk zullen opgaan in een sociaal werk- en ontwikkelcentrum.

Kleur stoplicht

Rood

Sturingsarrangement

Actief

Website

www.drechtwerk.nl

6. Gemeenschappelijke Regeling Bureau Openbare Verlichting Lek-Merwede**Vestigingsplaats**

Hardinxveld-Giessendam

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Doel

Doel is het behartigen van de gemeenschappelijke en afzonderlijke belangen van de gemeenten op het gebied van het beheren en in stand houden van de openbare verlichting van de gemeenten.

Openbaar belang

Het beheren en in stand houden van de openbare verlichting.

Financieel belang

Voor de bijdrage in de gemeenschappelijke regeling wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit een bedrag dat wordt berekend op basis van het aantal lichtobjecten, dat zich op het grondgebied van de gemeente bevindt.

Bestuurlijk belang

Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur door wethouder C. de Ruiter.

Deelnemende partijen

Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Krimpenerwaard*, Vijfheerenlanden.

* Uittreding per 1-5-2020.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 12.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 65.000	€ 85.000
Vreemd vermogen	€ 247.000	€ 260.000

Relatie met programma

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Achtergrondinformatie

-

Kleur stoplicht

Groen

Sturingsarrangement

Passief

Website

www.bureau-ovl.nl

7. Gemeenschappelijke Regeling Vuilverwerking Dordrecht en omstreken (Gevudo)

Vestigingsplaats

Dordrecht

Rechtsvorm

Gemeenschappelijke regeling

Doel

Gevudo bezit 529 aandelen van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland te Alkmaar (HVC) en behartigt en coördineert de belangen van de deelnemende gemeenten richting HVC.

Openbaar belang

Afvalinzameling, - verwerking en straatreiniging.

Financieel belang

Gevudo is aandeelhouder in de HVC met 529 aandelen op een totaal van 2.914 (18,15%). Gevudo heeft met ingang van 2015 haar gemeenschappelijke regeling aangepast, zij is nu een 'houdstermaatschappij': zij voert geen operationele taken meer uit.

Bestuurlijk belang

Gemeente wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door wethouder A.M.J.M. Janssen.

Deelnemende partijen

Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden en Zwijndrecht.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 0	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 30.000	€ 30.000
Vreemd vermogen	€ 536.000	€ 536.000

Relatie met programma

0. Bestuur en ondersteuning
7. Volksgezondheid en milieu

Achtergrondinformatie

-

Kleur stoplicht

Groen

Sturingsarrangement

Passief

Website

N.v.t.

8. Eneco Groep**Vestigingsplaats**

Rotterdam

Rechtsvorm

Naamloze Vennootschap

Doel

Doel is het op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde wijze produceren en leveren van energie, warmte/ koude en gassen en daaraan gerelateerde producten aan particuliere en zakelijke klanten en samenwerking en deelneming in andere rechtspersonen.

Openbaar belang

Energievoorziening

Financieel belang

De gemeente is voor 0,68% aandeelhouder. Voor het dividend wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.

Bestuurlijk belang

De gemeente wordt in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) door wethouder P.L. Paans vertegenwoordigd.

Deelnemende partijen

<https://www.eneco.nl/over-ons/wie-we-zijn/aandeelhouders/>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 115.000.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 2.932.000.000	€ 2.936.000.000
Vreemd vermogen	€ 3.036.000.000	€ 2.807.000.000

Relatie met programma

0. Bestuur en ondersteuning

Achtergrondinformatie

Het handhaven van een gemeentelijk belang in Eneco wordt niet langer gezien als een gemeentelijke taak. Met de uiteindelijke verkoop van de aandelen in 2020 gaat Eneco over van gemeentelijke aandeelhouders naar het private consortium van Mitsubishi Corporation en Chubu Electric Power Co, Inc.

Kleur stoplicht

Oranje

Sturingsarrangement

Actief

Website

www.eneco.com/nl

9. Stedin Groep

Vestigingsplaats

Rotterdam

Rechtsvorm

Naamloze Vennootschap

Doel

Stedin Groep zorgt voor een energienet in met name de Randstad aan particuliere en zakelijke klanten.

Openbaar belang

Energievoorziening

Financieel belang

De gemeente is voor 0,68% aandeelhouder. Voor het dividend wordt verwezen naar het overzicht in de inleiding: Bijdragen gemeenschappelijke regelingen.

Bestuurlijk belang

De gemeente wordt in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) door wethouder P.L. Paans vertegenwoordigd.

Deelnemende partijen

<https://www.stedingroep.nl/aandeelhouders>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 325.000.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 2.949.000.000	€ 2.699.000.000
Vreemd vermogen	€ 4.340.000.000	€ 4.292.000.000

Relatie met programma

0. Bestuur en ondersteuning

Achtergrondinformatie

Stedin staat voor grote investeringen in de verbetering van het netwerk. Dit zal resulteren in lagere toekomstige winstuitkeringen. Het risicoprofiel is aangepast naar oranje.

Kleur stoplicht

Oranje

Sturingsarrangement

Actief

Website

<https://www.stedin.net/>

10. Bank Nederlandse Gemeenten NV

Vestigingsplaats

Den Haag

Rechtsvorm

Naamloze Vennootschap

Doel

Kredietverlening aan de publieke sector

Openbaar belang

De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Financieel belang

De gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 6.318 aandelen. Het totaal aantal geplaatste aandelen bedraagt 55.690.720 aandelen.

Bestuurlijk belang

De gemeente wordt in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA) vertegenwoordigd door wethouder P.L. Paans

Deelnemende partijen

De BNG bank is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 163.000.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 4.887.000.000	€ 4.991.000.000
Vreemd vermogen	€ 144.802.000.000	€ 132.518.000.000

Relatie met programma

0. Bestuur en ondersteuning

Achtergrondinformatie

-

Kleur stoplicht

Groen

Sturingsarrangement

Passief

Website

www.bng.nl

11. Oasen NV**Vestigingsplaats**

Gouda

Rechtsvorm

Naamloze Vennootschap

Doel

Leveren van helder en betrouwbaar drinkwater

Openbaar belang

Drinkwatervoorziening

Financieel belang

De gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 29 van de 748 aandelen (3,9%). De aandelen hebben een nominale waarde van € 455 per aandeel. Er zijn 748 aandelen geplaatst bij de gemeenten in het verzorgingsgebied van Oasen NV. Dit komt ongeveer neer op ongeveer 1 aandeel per 1.000 inwoners. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) bestaat uit vertegenwoordigers van aandeelhoudende gemeenten.

Bestuurlijk belang

De gemeente wordt vertegenwoordigd in de aandeelhoudersvergadering door wethouder A.M.J.M. Janssen.

Deelnemende partijen

<http://www.oasen.nl/over-oasen/Paginas/aandeelhouders-artikel.aspx>

Kerncijfers

Jaarresultaat 2018	€ 4.826.000	
	31-12-2018	31-12-2017
Eigen vermogen	€ 108.494.000	€ 103.668.000
Vreemd vermogen	€ 159.959.000	€ 162.538.000

Relatie met programma

0. Bestuur en ondersteuning

Achtergrondinformatie

-

Kleur stoplicht

Groen

Sturingsarrangement

Passief

Website

www.oasen.nl

12. Regionale Ontwikkelmaatschappij Drechtsteden

Vestigingsplaats

Dordrecht

Rechtsvorm

Binnen de ROM-D groep participeert gemeente Papendrecht direct in de:

- naamloze vennootschap ROM-D holding (ROM-D Holding NV);
- commanditaire vennootschap ROM-D Dordtse Kil III (ROM-D Dordtse Kil III CV).

Doel

Versterken en uitbouwen regionale economie.

Openbaar belang

Versterken en uitbouwen van de regionale economie door: uitgifte van kavels, ontwikkeling van bedrijventerreinen, revitalisering van bestaande bedrijventerreinen en promotie van de regio Drechtsteden, als vestigingslocatie voor bedrijven.

Financieel belang

De gemeente heeft een kapitaalinbreng in

- ROM-D Holding van € 150.000.
- ROM-D Dordtse Kil III € 194.000.

Het financiële risico omvat de kapitaalinbreng van in totaal: € 344.000. Deze inbreng bestaat uit aandelen in ROM-D Holding, respectievelijk deelname in het commanditair kapitaal van ROM-D Dordtse Kil III. De gemeente Papendrecht heeft binnen de ROM-D Holding NV een aandeel van 3% en in de ROM-D Dordtse Kil III een aandeel van 2%.

Bestuurlijk belang

De gemeente wordt in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) door wethouder P.L. Paans vertegenwoordigd.

Deelnemende partijen

Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht, Zwijndrecht, de Provincie Zuid-Holland en Rotterdam.

Kerncijfers

ROM-D NV

Jaarresultaat 2018	€ -/- € 25.000	
	31-12-2018	31-12-2017
Eigen vermogen	€ 4.077.000	€ 4.102.000
Vreemd vermogen	€ 2.150.000	€ 2.150.000

ROM-D CV

Jaarresultaat 2018	€ 819.000	
	31-12-2018	31-12-2017
Eigen vermogen	€ 10.389.000	€ 9.569.000
Vreemd vermogen	€ 9.014.000	€ 9.107.000

Relatie met programma

0. Bestuur en ondersteuning
3. Economie
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Achtergrondinformatie

Na diverse fasen van onderhandelingen hebben de Drechtsteden en de Provincie Zuid-Holland in 2018 overeenstemming bereikt over de uittredingsvoorwaarden BNG-Gebiedsontwikkeling. In 2019 is de BNG formeel uitgetreden.

Kleur stoplicht

Groen

Sturingsarrangement

Passief

Website

www.rom-d.nl

13. Gemeente Papendrecht Slobbengors Beheer BV**Vestigingsplaats**

Papendrecht

Rechtsvorm

Besloten Vennootschap

Doel

Deelnemen in een besloten vennootschap die participeert als beherend vennootschap in een commanditaire vennootschap ter exploitatie van een fabriek en een kantoor gelegen op het terrein Slobbengors.

Openbaar belang

Borging werkgelegenheid.

Financieel belang

Gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 100% van de aandelen. Het financiële risico omvat de kapitaalbreng van in totaal € 18.000.

Bestuurlijk belang

De gemeente wordt vertegenwoordigd door een extern bestuurder.

Deelnemende partijen

Papendrecht

Kerncijfers

Jaarresultaat 2018	-/- € 4.000	
	31-12-2018	31-12-2017
Eigen vermogen	€ 8.000	€ 12.000
Vreemd vermogen	€ 13.000	€ 12.000

Relatie met programma

0. Bestuur en ondersteuning
3. Economie

Achtergrondinformatie

-

Kleur stoplicht

Groen

Sturingsarrangement

Passief

Website

-

14. Recreatie en Cultuur holding BV**Vestigingsplaats**

Papendrecht

Rechtsvorm

Besloten Vennootschap

Doel

Deelnemen in een besloten vennootschap die de exploitatie van het Theater De Willem en de binnensportaccommodaties verzorgt.

Openbaar belang

Borging voorzieningen op het gebied van sport en cultuur.

Financieel belang

Gemeente Papendrecht is aandeelhouder van 100% van de aandelen. Het financiële risico omvat de kapitaalbreng van in totaal € 450.000.

Bestuurlijk belang

De gemeente wordt vertegenwoordigd door wethouder C. de Ruiter.

Deelnemende partijen

Papendrecht

Kerncijfers

Jaarresultaat 2019	€ 22.000	
	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen	€ 472.000	€ 585.000
Vreemd vermogen	€ 1.146.000	€ 1.076.000

Relatie met programma

5. Sport, cultuur en recreatie

Achtergrondinformatie

Deze holding exploiteert het theater en binnensportaccommodaties van Papendrecht.

Bij de vorming van het gemeentelijk sport- en recreatiebedrijf is het beogen van winst een van de uitgangspunten geweest. Met de inwerkingtreding van de Specifieke Uitkering Stimulering Sport (SPUK) dient de belastingdienst een standpunt in te nemen over het wel/niet beogen van winst van het sportbedrijf. De belastingdienst heeft hierin nog geen uitspraak gedaan.

Kleur stoplicht

Oranje

Sturingsarrangement

Maatwerk

Website

<https://www.sportpapendrecht.nl/>

<https://www.theaterdewillem.nl/>

7. Bedrijfsvoering

7. Bedrijfsvoering

Ontwikkeling Organisatie

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2019 is door HRM medewerkers veel energie gestoken in het feitelijk doorvoeren van de organisatieverandering. De verandering is informeel al ingegaan op 1 september 2019. De laatste maanden van 2019 zijn gebruikt om de overgang van medewerkers van afdelingen naar teams ook formeel mogelijk te maken. Ook de teamleidersfuncties zijn voor het grootste deel bezet, waarbij een aantal vacatures is ingevuld.

Deze werkzaamheden hebben gevolgen gehad voor de snelheid en intensiteit van uitvoering van de reguliere werkzaamheden. Zo is minder gestuurd en aandacht besteed aan de uitvoering van het opleidingsplan. Veel aandacht is echter wel uitgegaan naar de noodzakelijke inhuur van capaciteit om de meest noodzakelijke werkzaamheden door te laten gaan.

Als onderdeel van de organisatieontwikkeling zijn belangrijke documenten als het organisatiebesluit, de mandaatregeling en de budgethoudersregeling aangepast.

Ontwikkeling HRM

Regionale aanpak: Goed werkgeverschap

Wat hebben we daarvoor gedaan

Ad 1. Afhankelijk van behoefte en prioriteitstelling konden de organisaties in de Drechtsteden zelf bepalen in welke mate en op welk moment een thema opgepakt en ingevoerd zou worden.

Ten aanzien van Beloning is bepaald om geen vernieuwing door te voeren maar de bestaande mogelijkheden van flexibel belonen beter te benutten. Wel is een overleg gestart om te kijken in hoeverre de huidige methode van functiewaardering nog past in de meer flexibele invulling van functies en rollen.

Ad 2. De projectgroep Arbeidsmarkt communicatie die in 2019 is gestart richt zich met name op het op de markt zetten van de regio als merk. Onze organisatie volgt een eigen spoor wat onder andere heeft geleid tot een eigen site 'www.werkenvoerpapendrecht.nl'.

Inzet is om ons de komende periode sterker te profileren op de arbeidsmarkt als aantrekkelijke werkgever, juist ook voor jongere werkzoekenden. Daarom is een (aanvullend) 'eigen gezicht' als gemeente Papendrecht geformuleerd, met minder nadruk op werving als gemeenschappelijk werkgever Drechtsteden. Daardoor wordt onze eigen identiteit beter tot uitdrukking gebracht en is het mogelijk om de aantrekkelijke kanten van het werken voor Papendrecht te benutten.

Ad 3. Het project Faciliteren uitwisseling personeel & mobiliteit is gestart. De ambitie is om de samenwerking in de Drechtsteden ook te benutten om te zorgen dat 'de juiste mens op het juiste moment op de juiste plek zit'. Het project wordt in 2020 vervolgd. Het gaat dan ook het benutten van loopbaankansen voor medewerkers.

Ad 4. Voor wat betreft het thema Keuzevrijheid ICT Devices volgt onze organisatie een eigen koers. De in 2019 ingezette lijn voor uitwerking is dat we de keuzevrijheid vorm geven door een standaard aanbod van devices aan te bieden (in overleg met het SCD).

Op regionaal niveau is veel ambitie uitgesproken, maar het lijkt aan regionale uitvoeringskracht te ontbreken op dit punt.

Flexibiliteit

Wat hebben we daarvoor gedaan

Bij flexibiliteit gaat het om het aanpassingsvermogen van de organisatie met betrekking tot de opdrachten die mede vanuit de samenleving van ons worden gevraagd. Afgelopen jaar is om te kunnen voorzien in tijdelijke capaciteit en specifieke deskundigheid gebruik gemaakt van externe inhuur.

Het inhuurpercentage is voor 2019 17,5% , vrijwel gelijk aan het percentage 2018 (17,4%). Dit percentage geeft de kosten van inhuur aan ten opzichte van de totale loonsom. Het landelijk percentage (over 2018) bedroeg 19%. Inhuurkosten zijn vrijwel volledig toe te rekenen aan de behoefte aan extra capaciteit (93%) en beperkt ten behoeve van inhuur van specifieke deskundigheid.

De organisatie kan niet zonder inhuur van specifieke deskundigheid en extra capaciteit om alle taken op het gewenste moment uit te voeren. Om toekomstbestendig te zijn is wel een passend evenwicht van de capaciteitsinzet van eigen medewerkers en externe inhuur van belang.

Personeel

Wat hebben we daarvoor gedaan

Opleiding

Dat sprake was van een overgangsjaar is ook merkbaar geweest in de uitvoering van het opleidingsplan. De beschikbare gelden zijn voor ongeveer 75% benut. Wel is op andere wijze voorzien in de zorg voor een lerende organisatie. Om invulling te geven aan de gewenste externe oriëntatie en het zoeken van samenwerking met burgers is expertise in huis gehaald als ondersteuning voor participatieprojecten.

Het blijft wel van belang om ook de vakkennis op peil te houden.

In- en uitstroom

Na een aantal jaren met beperkte in- en uitstroom is een stijging merkbaar, zeker waar het de uitstroom van medewerkers betreft.

Duurzame inzetbaarheid

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2017 is gestart met het programma Duurzame inzetbaarheid. Inzet was dat medewerkers voldoende in staat zijn hun werkzaamheden af te stemmen en aan te passen op de ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatie. Daarnaast en in lijn daarmee zal er ruimte moeten zijn voor het tegemoetkomen aan wensen op het gebied van (loopbaan)ontwikkeling en moet er sprake zijn van een goede balans tussen werk, privé en zorg.

Ziekteverzuim

Ook het verminderen van het ziekteverzuim is ondergebracht in het programma Duurzame inzetbaarheid. Na een aantal jaren een ziekteverzuim te hebben gehad, dat met rond de 6% fors boven het landelijk gemiddelde lag, heeft de trend van de in 2018 ingezette verlaging (naar 4,9%) zich in 2019 voortgezet. Het ziekteverzuimpercentage in 2019 bedraagt 3,6%. Een forse verlaging waarmee we zelfs ruim onder de gemeentelijke verzuimnorm scoren. Deze verzuimnorm, 25% van de gemeenten heeft een ziekteverzuimpercentage dat lager ligt, bedroeg in 2018 4,7%. Daarmee is een eerder uitgesproken doelstelling gehaald.

Maatwerkafspraken 55+

Gekozen is om waar nodig met medewerkers in aanloop naar de pensioengerechtigde leeftijd hier maatwerkafspraken over te maken. In 2019 zijn vijf nieuwe maatwerkafspraken gemaakt voor 55+ medewerkers. In totaal geldt nu voor acht medewerkers een specifieke regeling. Het ziekteverzuimpercentage van 55+ ligt met name bij de vrouwelijke medewerkers boven het gemiddelde (>6%).

Er is in 2019 geen verdere invulling gegeven aan continueren van de WerkEnergieAnalyses voor 55+ en de uitkomsten daarvan. Dit zal in 2020 door de nieuwe teamleiders worden opgepakt.

Jonge medewerkers

Ook is ingezet op instroom van jongere medewerkers (mede ter ontlasting van oudere medewerkers). Er zijn vanuit het budget Duurzame inzetbaarheid 5 trainees ingezet. Bij wijkonderhoud is een extra medewerker, in de vorm van een garantiebaan, als extra ondersteuning aan de formatie toegevoegd. Er wordt gezocht naar arrangementen, om met name de instroom van jongeren mogelijk te maken. Binnenkort start het derde regionaal traineeprogramma dat een overlap kent met het huidige programma en tot 2020 ruimte biedt aan jong afgestudeerden. De gemeentelijke organisatie zal voor die jongeren een boeiende en uitdagende werkomgeving moeten zijn.

Mantelzorg

Er is in 2019 geen specifieke aandacht besteed aan medewerkers met mantelzorgtaken. Uiteraard is in voorkomende gevallen toepassing gegeven aan de regeling Mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid.

Arbeidsmarkt

Wat hebben we daarvoor gedaan

Leeftijd

De gemiddelde leeftijd laat nog steeds een stijgende lijn zien. Met een gemiddelde leeftijd van 48,5

(cijfers 2019) zitten we net boven het landelijk gemiddelde (48,1 over 2018). Aandacht voor verjonging blijft van belang (zie ook onder duurzame inzetbaarheid).

Garantiebanen

In 2019 zijn drie nieuwe garantiebanen gecreëerd. Met een totaal van 5 medewerkers voldoen we ruimschoots aan de 'verplichting' vanuit het Sociaal Akkoord en aan onze eigen ambitie om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden.

Werkgevers hebben in het Sociaal Akkoord afgesproken om in 2025 125.000 banen te realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op regioniveau wordt hieraan ook uitvoering gegeven. Papendrecht heeft ook een eigen ambitie uitgesproken en daarvoor budget beschikbaar gesteld. Aan die ambitie is in 2019 verdere invulling gegeven.

Arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen

Met ingang van 1 januari 2020 wordt met de invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren het private arbeidsrecht voor overheids personeel van toepassing. Deze wijziging heeft invloed op de wijze van vaststelling van de arbeidsvoorwaarden van medewerkers, de medezeggenschapsstructuur, de bezwaar- en beroepsprocedure en de wijze van indienstneming en beëindiging van dienstverbanden. Een grote operatie die naast veel besluitvorming en administratieve vastlegging een goede communicatie vraagt richting leidinggevenden en medewerkers. Gekozen wordt voor een regionale aanpak.

Wat hebben we daarvoor gedaan

Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren ingevoerd. Het traject is getrokken door het SCD via een regionale aanpak. Alle medewerkers hebben eind 2019 een arbeidsovereenkomst getekend. Het WNRA-proces is richting medewerkers gecombineerd met de plaatsing (voorlopig/definitief) in de nieuwe organisatie/teams. Dit proces is zonder formele bezwaren afgerond.

Informatieveiligheid

Wat hebben we daarvoor gedaan

In het Rekenkamerrapport ICT is gesteld dat de functionarissen met betrekking tot informatiebeveiliging en privacy binnen de Drechtsteden zijn benoemd, dat het beleid vanuit de gedachte van risicomanagement conform gangbare normen (ISO, BIG, AVG) is vastgesteld en dat procedures en verbeterplannen worden gevolgd.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid(BIO) & Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) 2019

Wat hebben we daarvoor gedaan

De landelijke uitrol van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid(BIO)is een jaar opgeschoven. In 2019 hebben enkele gemeenten proef gedraaid met dit normenkader. Voor de overige gemeenten, waaronder Papendrecht, geldt dat de horizontale en verticale verantwoording over 2019 nog op basis van Baseline Informatiebeveiliging Gemeente (BIG)heeft plaatsgevonden.

Het college heeft het regionale informatiebeveiligingsbeleid van 2015 met minimale aanpassingen voor 1 jaar vastgesteld waardoor in 2019 is voldaan aan wet- en regelgeving voor de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) 2019 en de daaruit voortvloeiende horizontale en verticale verantwoording. De zelfevaluatie en de audit zullen uiterlijk 15 juli 2020 zijn afgerond. De resultaten van de zelfevaluatie 2018 is in juni 2019 aan de raad aangeboden.

Conform de resolutie 'Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente'. wordt inzicht geven in de wijze waarop de gemeente Papendrecht invulling geeft aan de informatieveiligheid via Waarstaatjegemeente.nl.

Parallel aan de verantwoording 2019 heeft de actualisatie van het regionale informatiebeveiligingsbeleid op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) plaatsgevonden. Begin 2020 zal het informatiebeveiligingsbeleid voor besluitvorming worden aangeboden.

PIO-D

Wat hebben we daarvoor gedaan

In het regionaal periodiek informatiebeveiligingsoverleg (PIO-D) vindt maandelijks regionaal overleg plaats tussen de lokale informatiebeveiligingsadviseurs en de Chief Information Security Officer. In 2019 is besloten de verdieping van de regionale samenwerking verder te bevorderen door wekelijks een ochtend met elkaar op één locatie te werken.

De week van de informatiebeveiliging, privacy en integriteit

Wat hebben we daarvoor gedaan

De week van de informatiebeveiliging, privacy en integriteit (1e week oktober) had als thema "Samen". Van elkaar leren en elkaar versterken door diverse workshops. Samenwerken vergt aandacht op het vlak van informatiebeveiliging. Bewustwording is essentieel. Zo heeft o.a. de RvIG/CMI de collega's vertelt wat identiteitsfraude nu betekent, heeft het gemeentehuis zijn deuren opengezet voor kinderen uit de regio om een workshop hackintheClass te volgen en kregen ouders en collega's een presentatie kwetsbaar online.

De 10 gouden regels zijn wijd verspreid via verschillende kanalen en op de wikkel van een chocoladereep.

1. Neem kennis van het privacy- en informatiebeveiligingsbeleid
2. Maak de verplichte e-learning
3. Hou je aan Clean Desk Policy
4. Meld (mogelijke) incidenten direct
5. Neem kennis van de huisregels
6. Minimaliseer verwerking van persoonsgegevens
7. Deel informatie op een veilige manier
8. Bewaar (vertrouwelijke) informatie op een veilige plek
9. Flexwerken! Denk aan een veilige omgeving
10. Wees altijd kritisch

Juridisch

Bezwaarschriften, klachten en Wob

In 2019 is sprake van een verdere daling van de Wob verzoeken. In totaal zijn er 4 Wob verzoeken ingediend (ten opzichte van 8 in 2018 en 16 in 2017). In slechts 2 gevallen was sprake van verzoeken op grond van de Wob. In de andere 2 gevallen was sprake van een 'gewoon' verzoek om informatie.

Ook ten aanzien van het aantal klachten zien we in 2019 een daling. In totaal zijn 9 klachten ingediend. Ondanks dat het aantal klachten sterk is afgenomen, zien we wel een verharding in de opstelling van mensen die een klacht indienen en daarmee toenemende belasting op het ambtelijk apparaat. Men wil vaak niet meer met elkaar in goed gesprek om 'de zaak' op te lossen. Daarbij is vaak sprake van kwesties tussen bureaus.

Het aantal bezwaarschriften in 2019 was 75 (formele cijfers). Bij deze bezwaren is in 45 gevallen sprake geweest van ambtelijk horen (dit levert veel tijdswinst op). Dit aantal is een stuk meer dan het aantal bezwaren dat de afgelopen jaren is ingediend, maar in 2019 is op een aantal besluiten veel bezwaren binnengekomen (14 bezwaarschriften tegen de 'niet parkeren' streep aan de Bosweg en 18 bezwaren tegen het besluit ondergrondse afvalcontainers). 25 bezwaren zijn ingetrokken. Ons beeld is, dat een goed gesprek in een aantal gevallen helpt. Geen enkel bezwaar is gegrond verklaard. In 2019 is aandacht besteed aan procedurele rechtvaardigheid. Of mensen kunnen leven met de uitkomst van een juridisch geschil met een bestuursorgaan hangt niet alleen af van de materiële uitkomst, maar ook van de door hen ervaren procedurele rechtvaardigheid. Het gaat dan om de mate waarin de burger zich rechtvaardig behandeld voelt: is het beslisproces volgens hem/haar eerlijk en rechtvaardig verlopen? Belangrijke factoren daarbij zijn onder andere: (a) of partijen hun deel van het verhaal kunnen vertellen en (b) of naar hen geluisterd wordt (c) of zij met respect worden behandeld, en (d) of zij een stem hebben in het bepalen van de wijze waarop in hun zaak wordt beslist.

Integriteit

In 2019 volgden nieuwe medewerkers en het college de training moreel beraad. Het zittend personeel

krijgt de vervolg training in 2020 (zij hebben immers ook al eerder de training morele oordeelsvorming gevolgd). Onderhoud op dit vlak is wel noodzakelijk.

Vertrouwenspersoon

Het 'instituut' vertrouwenspersoon is in Papendrecht en de regio goed ingebed. In 2019 is het aantal meldingen gelijk met het aantal in 2018. In totaal zijn 14 gesprekken geweest. In de meeste gevallen was een gesprek voldoende en volgde geen officiële melding naar de organisatie.

Juridische kwaliteitszorg

In 2019 zijn vele werkzaamheden uitgevoerd in het kader van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). In beeld is gebracht op welke onderdelen van de AVG de capaciteit vooral moet worden ingezet. Er wordt intensief regionaal samengewerkt zodat dit zo effectief en efficiënt mogelijk gebeurt, zoals o.a. betreffende de procesbeschrijvingen, de privacy verklaring, de rechten van betrokkenen, awareness, privacy- en informatieveiligheidsbeleid, datalekken, de basis risico analyses, de privacy impact assessments, verwerkersovereenkomsten en de afstemming met de adviseurs - en functionaris gegevensbescherming.

Ten aanzien van het contractbeheer is een pilot gestart voor aansluiting bij het financieel systeem. Dat betekent dat geen sprake is van een integraal contractbeheer en –management. Mbt het dossier van Chemours is veel onderzoek gedaan en kunnen nu verdere stappen in het aansprakelijkheidsproces worden gezet.

8. Rapportage interbestuurlijk toezicht

Rapportage interbestuurlijk toezicht

Financiën	Groen/ Oranje/ Rood	TOELICHTING	
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht		Er is sprake van structureel en reëel evenwicht.	
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	n.v.t.		
Ruimtelijke ordening	Groen/ Oranje/ Rood	TOELICHTING	
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Verordening Ruimte 2014 (artikel 3.4 Verordening Ruimte)		Bestemmingsplannen en beheersverordeningen voldoen aan de verordening ruimte.	
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	n.v.t.		
Omgevingsrecht	Groen/ Oranje/ Rood	TOELICHTING	
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Milieu, Bouwen en Wonen			
Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is tijdig een beleidsplan, een uitvoeringsprogramma en een evaluatie vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.		Het beleid is in 2018 vastgesteld. In 2019 heeft er geen evaluatie plaatsgevonden en is er geen uitvoeringsprogramma vastgesteld. Voor 2020-2021 is wel een uitvoeringsplan vastgesteld door het college en ook ter kennisname naar de raad gezonden. Begin 2021 zal er ook een jaarverslag worden gemaakt en ter vaststelling worden aangeboden aan het college. Daarna ter kennis name aan de raad worden gezonden.	
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Het uitvoeringsplan 2020-2021 is door college vastgesteld worden.	
Monumentenzorg	Groen/ Oranje/ Rood	TOELICHTING	
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten		Sinds 2013 beschikt de gemeente over een integrale welstandscommissie, waaraan ook leden voor de advisering over monumenten zijn toegevoegd.	
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>	n.v.t.		
Archief- en informatiebeheer	Groen/ Oranje/ Rood	TOELICHTING	
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde		In 2019 is de digitalisering van de gemeentelijke processen verder geïmplementeerd. Eind 2019 waren 430 processen live. In 2020 wordt verder gegaan met de uitrol. Met de overgang naar de digitale archivering is er een gedoogd beleid voor de processen welke nog niet live zijn. De archiefruimten zijn niet gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wel worden archiefbescheiden tijdelijk opgeslagen op locatie omdat de scanstraat in het gebouw aan de Hellingen is. Lokaal mogen volgens het vervangingsbesluit geen stukken worden gedigitaliseerd. De aandachtspunten die jaarlijks door de gemeentearchivaris en archiefspecteur worden benoemd, kigen steeds meer opvolging. Zo heeft Papendrecht met Archiefweb een doorlopend contract afgesloten ten behoeve van de archivering van haar website.	
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Digitalisering en cultuuromslag voor informatiebeheer vereist extra aandacht.	
Huisvesting Vergunninghouders	Groen/ Oranje/ Rood	TOELICHTING	
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaarstaakstelling en er is geen achterstand		Gevraagde informatie	Stand van zaken
		Achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar	12
		Fase interventieladder op 1 januari	signaleren
		Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	11
		In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	12
		Achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar	11
		Fase interventieladder op 1 juli	Fase 3 Afspraken maken
		Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	11
		In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	15
		Achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar	7 (op 06-01-2020 is een gezin van 7 personen gehuisvest, deze vestiging stond eigenlijk voor 31-12-2019 gepland)
		Fase interventieladder op 31 december	Nog niet bekend maar vermoedelijk fase 4 vooraankondiging van juridische interventie
<i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee. Op 06-01-2020 is een gezin van 7 personen gehuisvest en daarmee is de achterstand ingehaald. Dit gezin zou eigenlijk al op 31-12-2019 gehuisvest worden	